

kerk aan de waterweg

ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE
MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM

MAGAZINE VAN DE ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE DE GOEDE HERDER MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM • NAJAAR 2019

PERSPECTIEF

Van de redactie

Op bezoek bij vrienden in Amsterdam kwam ik, op het toilet gezeten, steeds weer dezelfde tekening tegen. Die hing tegen de deur, op ooghoogte, ik kon er nooit omheen. De tekening liet zes dwergen zien en Sneeuwwitje, Disneyachtig getekend. Een paar bomen erbij, weggetje, huisje. Zoiets.

Daaronder stond te lezen: 'Zoek de zevende dwerg'. En elke keer zocht ik naar de dwerg die ontbrak: in de boom, bij het huis... niet te vinden. Ik draaide mijn hoofd opzij en ondersteboven, geen zevende dwerg te vinden, onuitstaanbaar.

Na verscheidene - in dit opzicht - vergeefse toiletbezoeken hield ik het niet meer uit. "Zeg het mij, alsjeblieft", zei ik tegen mijn Amsterdamse vriend. "Waar is de zevende dwerg?" En hij kwam met het verlossende antwoord: "Dat is die dwerg die aan het zeven is", en toen zag ik hem, een van de dwergen droeg een zeef, was druk

met het zeven van graankorrels of zoiets.

Dit verhaaltje vertelt ons iets over het thema van dit nummer. *Perspectief*. Hoe lees je, hoe kijk je? Je hebt altijd een gekleurde bril op, zoals ik bij die dwergen. Je legt accenten.

In het blad dat voor u ligt komen we het thema een aantal malen tegen. Bij de ingrijpende veranderingen die we meemaken in onze parochie is het belangrijk buiten je beperkte wereldje te durven kijken én luisteren. Dit lezen we in het artikel van Jan Bekkers, vicevoorzitter van het parochiebestuur. We lezen het in de bijdrage uit Vlaardingen, waar twee gemeenschappen zoeken naar samenwerking, we vinden het terug bij het thema van de Vredesweek: Verbinden over grenzen. Zijn we ons bewust van onze grenzen, onze muren? Durven we die grenzen over te gaan? Als we dat durven zal de Geest gaan waaien, lezen we in het zesde deel van de serie Geelofsbelijdenis.

Veel grenzeloos leesplezier wens ik u toe!

Lidwien Meijer

Adressen
en telefoonnummers van de
kerken van parochie De Goede Herder ■

St. Jan de Doper-Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, 3119 EB

Schiedam, 010- 4735066 ■ **H. Hart van Jezus**, Rijnstraat 1, 3114 SC

Schiedam, 010- 4268648 ■ **St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans**,

Singel 104, 3112 GS Schiedam, 010-4268228 ■ **H.H. Jacobus en Martinus**,

Kerkweg 53, 3124 KD Schiedam, 010-4709719 ■ **Willibrord, H. Lucaskerk**,

Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen, 010-4702679 ■ **Willibrord, Pax Christikerk**,

Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen, 010-4741790 ■ **H.H. Andreas, Petrus en Paulus**,

Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis, 010-5912080

www.goedeherderparochie.nl

Het pastoraal team van parochie De Goede Herder bestaat uit: Charles Duynstee (pr), Henri Egging (pr), Kees Koeleman (pw) en Avin Kunnekkadan (pr). Het team is te bereiken via Elly Barendregt, medewerker pastoraal team, T: 06-31 99 09 59 of

E: e.barendregt@goedeherderparochie.nl. Het bestuur van de parochie is te bereiken via secretaris, E: secretaris@goedeherderparochie.nl.

St. Jan de Doper-Visitatie

H. Hart van Jezus

H.H. Jacobus en Martinus

St. Liduina - OLV. Rozenkrans

Willibrord, Pax Christikerk

H.H. Andreas, Petrus en Paulus

Willibrord, H. Lucaskerk

De volgende *Kerk aan de Waterweg* verschijnt rond 29 november 2019. Kopij graag inleveren voor 28 oktober 2019.

COLOFON

Kerk aan de Waterweg is een uitgave van de parochie De Goede Herder in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en verschijnt in 2019 vier keer. Het blad wordt gratis thuisbezorgd bij parochianen. Een postabonnement is mogelijk voor 20 euro per jaar.

Redactie: Elly Barendregt, Marlène van Geffen en Kees Koeleman.
Redactieadres: Singel 104, 3112 GS Schiedam
E: redactie@goedeherderparochie.nl

Eindredactie: Lidwien Meijer en Marianne Soors
T: 06-54797022

Aan dit nummer werkten verder mee: Charles Duynstee, Janny Bergmans, Anouk van der Mieden, Paula Tavares-Fernandes, Thea van Houten, Radboud Sinnecker, Theo Ruiter, Jan Bekkers, Jetske Burggraaf, Corrie Doest, Louis van Poppel, Sebastiaan Rutten, Gerarda Havermans, Tiny van der Kleij, Ted Konings, Janet Bisschop-van Zwieten, Han Raeijmaekers, Marianne van Herp, José Smeele, Wim Engelen en Wim van der Steen.

Vormgeving:
Pieter van Schouwenburg, Bali

Fotografie: Lisa van der Drift, Wim Engelen, Clemens Lammers, Thea van Houten, Wijnand Burggraaf, Marco Latooi, Siebren Mooren, Frits Biesjot, LRfotografie Rotterdam, Sebastiaan Rutten, Rob Altena, Gerarda Havermans, Carla van Ee, René Eysink Smeets, Elly Barendregt, Hans Rombouts, Trees Sonnenschein, Riek Wouters, Jopie Valstar en Wim van der Steen.

Ontwerp covers:
Elly Barendregt

Drukkerij:
Halewijn, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen

Overnemen:
Artikelen uit *Kerk aan de Waterweg* mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

p 4

Wellicht de laatste bijdrage van pastor Kees Koeleman voor dit blad. Mooie woorden over de Heilige Geest. Zij waait verder... hoe dan ook

p 12

Er waren in onze drie steden vieringen van de Eerste Heilige Communie. Vele kinderen namen deel

p 18

Op allerlei manieren kunnen mensen zich verder verdiepen, stappen zetten op het geloofspad. In gesprek, lezing, dans, zang

p 30

De Vredesweek brengt verschillende sprekers naar onze parochie. Ook wandelen Vlaardingers en Schiedammers elkaars kant op

VREDE VERBINDT

OVER GRENZEN

p 34

De bedevaart naar Lourdes werd een mooie reis, met een enthousiaste groep deelnemers, gebed en zang en de Tourmalet

Geen raad met de heilige Geest...

God is één. Daarover zijn joden, christenen en moslims het eens, maar volgens christenen is God ook drie: Vader, Zoon en Geest.

door **Pastor Kees Koeleman**

In de vorige uitgaven van *Kerk aan de Waterweg* hebben we geschreven over de Vader en de Zoon. Deze keer maken we een begin met het derde deel van het credo en staan we stil bij de heilige Geest en wat er onder invloed van de heilige Geest gebeurt, zoals gemeenschapsvorming.

Ik geloof in de heilige Geest

Het is niet het makkelijkste onderdeel van het credo. Veel christenen weten geen raad met de heilige Geest. Maar er zijn ook christenen – vooral in de charismatische beweging – die uit eigen ervaring kunnen vertellen dat de heilige Geest te maken heeft met enthousiasme en met wonderlijke gebeurtenissen.

Het Pinksterverhaal uit Handelingen 2 vertelt over dat enthousiasme. Het begint met de zin: 'Toen de dag van het pinksterfeest *vervuld* werd'. Je zou er bijna overheen lezen, maar het werd daar die morgen in Jeruzalem niet voor het eerst Pinksteren. Een beetje jood moet bij de woorden 'wind' en 'vuur' denken aan het pinkstergebeuren op de berg Sinaï. U kent het verhaal: Mozes klimt naar het 'hoofd van de

De vlam slaat over naar Jan en alleman

berg' omhoog en God daalt op het 'hoofd van de berg' neer, in wind en vuur. Ze rijmen op elkaar: de rokende bergtop van Exodus 20 en de vlam op het hoofd van de huisgenoten in Handelingen 2. In Handelingen 2 openbaart God zich niet op een hoge berg aan een heilige man, maar in een gewoon huis aan gewone mensen. De *vervulling* van het pinksterfeest houdt in: De vlam slaat over naar Jan en alleman. En dat heeft nogal wat consequenties! Zo kun je bijvoorbeeld niet meer zeggen: de heilige Geest is het bezit van de leiders van de kerk. In de loop van de geschiedenis is het daar wel steeds meer op gaan lijken. In zijn boek 'Tot vrijheid bestempeld' schrijft theoloog en benedictijn André Zegveld: 'Gods geest lijkt getemd, opgesloten in normen en regels die onder zijn eigen inspiratie tot stand gekomen heten te zijn. Hij lijkt te moeten blazen volgens de regels van het kerkelijk spel. Van oorspronkelijk vuur lijkt hij teruggebracht tot zoiets uitgedoofds als een geest van gehoorzaamheid'.

Wat je ook niet meer kunt zeggen is: de heilige Geest is het bezit van volwassenen. Petrus verwoordt dat mooi in zijn toespraak vlak na het pinkstergebeuren: 'God zal van zijn Geest uitstorten op iedereen; ouden van dagen zullen dromen dromen; uw zonen en dochters zullen profeteren; de jeugd in uw midden zal gezichten zien'. Ook kinderen en jongeren doen mee. Gelukkig maar!

Exodus 20 heeft het over een rokende bergtop. Handelingen 2 heeft het over een waakvlammetje boven de menselijke bol, bij kerkleiding en kerkvolk, bij mannen en vrouwen en bij jong en oud. Vervulling van het pinksterfeest wil zeggen: 'In hem leven we, bewegen we en zijn we, wij allemaal'.

De heilige katholieke kerk, de gemeenschap van de heiligen

In de geloofsbelijdenis staat niet dat we in een kerk geloven. Wel staat er dat onder invloed

van de heilige Geest kerk gebéurt. De werking van de heilige Geest heeft 'de heilige katholieke kerk, de gemeenschap van de heiligen' tot gevolg. Ook vergeving en toekomst, maar daarover een volgende keer.

Met een 'heilige' kerk is niet bedoeld dat er in de kerk geen fouten worden gemaakt. Een gemeenschap van heiligen is iets anders dan een gemeenschap van perfecte mensen. Heilig betekent hier: apart gesteld. Het duidt op een opdracht, een programma. Wie spreekt in termen van 'een heilige kerk, een gemeenschap van heiligen' bedoelt: wij gaan niet mee met de heersende denkwijzen en levenswijzen die God en de mensen omlaaghalen. De kerk leeft uit andere bronnen dan uit angst en machtsdenken.

De kerk die onder invloed van de heilige Geest ontstaat wordt in de geloofsbelijdenis ook 'katholiek' genoemd. In onze tijd is dat een onderscheidend woord. Katholieken zijn andere christenen dan protestanten. In de vierde eeuw betekende het woord 'katholiek' echter: algemeen of universeel. Wie zegt 'de katholieke kerk' bedoelt: we zullen ervoor waken dat de kerk een religieus genootschap wordt voor bepaalde groepen en groepjes. Een geloofsgemeenschap met vogels van zeer divers pluimage is in de ware zin van het woord katholiek.

Als we de apostolische geloofsbelijdenis bidden, belijden we niet dat de huidige kerkvormen in stand zullen blijven (misschien wel, misschien niet, of misschien heel anders). Wat we belijden is dat de Geest altijd en overal weer mensen zal aanraken, verzamelen en uitzenden. Waar kerk is, is niet per definitie de Geest, maar waar de Geest werkzaam is ontstaat wél kerk, hoe dan ook. 🏰

Parochie De Goede Herder, Parochiebestuur
Singel 104, 3112 GS Schiedam

GEZOCHT: SECRETARIËLE ONDERSTEUNING T.B.V. PASTORALE TEAM

Het pastorale team van parochie De Goede Herder zoekt een medewerker ter ondersteuning van het team.

Taakomschrijving:

- Agendabeheer Pastoraal Team (PT)
- Vervaardiging en beheer van liturgisch rooster van de parochie
- Planning en coördinatie pastorale activiteiten
- Notuleren vergaderingen PT
- Raadplegen leden- en vrijwilligersbestanden t.b.v. het PT
- Verzorgen correspondentie en archiefbeheer PT
- Overige door het PT aangegeven werkzaamheden

Voorwaarden:

- Sociale vaardigheden
- Betrokkenheid bij het kerkelijk gebeuren
- Computervaardigheden
- Goede beheersing Nederlandse taal
- Goed kunnen omgaan met vertrouwelijke zaken
- Stressbestendig

Werktijden en dagen:

- 20 uur in totaal
- dinsdag en 3 dagdelen in overleg.

Werklocatie:

- Singel 104, Schiedam

Salaris:

- € 15,75 per uur, exclusief 8 procent vakantietoeslag
Het salaris wordt maandelijks uitbetaald.

Benoeming:

- Met ingang van 1 december 2019

Nadere informatie bij Mw. Cissy Siebel, lid parochiebestuur, personele zaken.

Reacties uiterlijk 1 oktober 2019, per brief of per email, te richten aan Mw. Cissy Siebel, via onderstaand correspondentieadres.

Per post: Mw. Cissy Siebel, p/a Singel 104, 3112 GS Schiedam
Per email: personeel@goedeherderparochie.nl

Hoe kijk je, vanuit welk perspectief?

‘Iets vanuit een bepaald perspectief zien’, is een belangrijke uitdrukking. Vaak wordt mensen gevraagd om toe te lichten hoe ze ergens tegenaan kijken.

door **Charles Duynstee**

Ook in de teken- en schilderkunst speelt het begrip ‘perspectief’ een belangrijke rol. Zo worden tekeningen in perspectief getekend om aan te geven wat de verhoudingen in de tekening of het schilderij zijn: ‘De toren is naar verhouding kleiner dan de boerderij; het perspectief van jouw tekening is onjuist.’ Belangrijke synoniemen van perspectief zijn: invalshoek, oogpunt, context en standpunt. Die begrippen geven ook aan dat met welk perspectief je in het leven staat bepaalt wat je wel of niet ziet.

Blijf je geloven dat alles goed komt, ondanks alle ‘ellende’ die dagelijks om je heen geschiedt? Blijf je toch geloven in de goedheid van de mens? En heel dicht bij mezelf: Blijf ik geloven dat een kerk met uitstraling, naar jong en oud, in elk van de drie steden van onze parochie mogelijk is? Of zie je alleen de verschillende uiterlijkheden? Of probeer je open te staan voor wat die ander ten diepste gelooft, zodat je zelf ook anders gaat geloven?

Afstemming

Het is een zoektocht naar een goede onderlinge afstemming tussen gedachten, gevoelens en handelwijzen. Dat is niet eenvoudig: je kunt

heel snel verstrikt raken in al je gevoelens en prikkels. Je bent je hele leven bezig om daar een evenwicht in te krijgen.

Zelf probeer ik al mijn prikkels en frustraties een plek te geven door te leven als een trappist, dus door veel te fietsen. Jarenlang fietste ik op mijn vrije dag langs de Lek, en kwam ik telkens een boerderij tegen met een gevelsteen waarop stond: ‘Oordeel niet!’ Deze tekst hielp mij om telkens te zuiveren wat er leefde in mijn hoofd en hart ten aanzien van mezelf en de mensen om me heen...Een poging om alles te zeven!

Een poging om alles te zeven!

Op een ochtend wandelde de Griekse wijsgeer Socrates door de stad Athene. Er kwam een man naar hem toe, die zei: “Socrates, ik moet je iets vertellen over je vriend die...” Socrates onderbrak de man en vroeg: “Ging je boodschap al door de drie zeven?”

De man keek hem verbaasd aan. “De drie zeven?” Socrates antwoordde: “Jazeker, de drie zeven. De eerste zeef is de waarheid. Weet je wel zeker dat

het waar is wat je wil zeggen?” De man bloosde wat. “Nou zeker, nee dat niet, maar ze zeggen het...”

Socrates vervolgde: “Dan gebruikte je vast de tweede zeef, de zeef van het goede. Is het iets goeds wat je over mijn vriend wilt meedelen?” De man aarzelde: “Goed? Nee, niet direct...” Socrates keek nu bedenkelijk: “Dan gebruikte je toch zeker wel de derde zeef? Is het noodzakelijk dat je dit aan mij vertelt?” Ook dat kon de man niet bevestigen.

“Wel”, sprak Socrates tot slot. “Als wat je me wilt vertellen niet waar is, niet goed en niet noodzakelijk, vergeet het dan maar en belast mij en jezelf er verder niet mee. Goedemorgen!”

Stoffige wegen

Het gaat om de kunst van het onderscheiden: horen, herkennen en beleven. Ook in deze bewogen tijden herinnert het geheim van de menswording eraan dat God ons steeds tegemoet komt. Hij is de God-met-ons die met ons meewandelt langs de vaak stoffige wegen van ons leven. Hij kent ons vurig verlangen naar liefde en geluk en roept ons op tot vreugde. Ik wens ons toe, dat wij in de weerbarstigheid van het leven, het woord dat God tot ons spreekt mogen horen, herkennen en beleven. 🌿

Hoorzittingen over sluiting twee kerken

Onze bisschop wil graag de parochianen horen omtrent het voorgenomen besluit van het parochiebestuur om de St. Jan de Doper-Visitatiekerk en de H. Hartkerk in juni 2020 aan de eredienst te onttrekken. Daarom komen namens de bisschop vicaris-generaal T.F.M. Visser en algemeen econoom J.C.G.M. Bakker in oktober naar beide geloofsgemeenschappen. Op deze avonden komt het volgende aan de orde. Het parochiebestuur blikt terug op het proces tot dan toe; vicaris-generaal Visser plaatst dit in het bredere perspectief van het kerkgebouwenvraagstuk van het bisdom. Vervolgens geeft algemeen econoom Bakker een toelichting op de diverse aspecten die verbonden zijn met het daadwerkelijke proces tot kerksluiting.

Hij licht daarbij ook de canonieke procedure toe. Na de pauze is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

De hoorzittingen worden gehouden op maandagavond 7 oktober voor de parochianen van de St. Jan de Doper-Visitatiekerk, in de achterzaal. Aanvang: 20.00 uur.

Voor de parochianen van de H. Hartkerk: dinsdagavond 15 oktober om 20.00 uur in de pastorie van de kerk.

Ook het horen van de Priesterraad over het voorgenomen besluit om de kerken aan de eredienst te onttrekken, maakt deel uit van de procedure. Pas daarna kan de bisschop een besluit nemen.

Plechtige professie van broeder Coert Biesjot

Op dinsdag 16 juli mochten Thea Bakker en ik te gast zijn in de Sint Willibrordabdij, om de plechtige professie van 'onze' Coert Biesjot bij te wonen. Het werd een indrukwekkende dag, met een prachtige liturgie, een heel warm en hartelijk samenzijn na de viering en een heerlijke, afsluitende maaltijd! Coert, gekleed in zijn nieuwe gebedskleed, de kovel, zag er heel gelukkig uit!

Er waren veel mensen: familie, vrienden, priesters, mgr. Van den Hende en verscheidene monniken, ook van andere kloosters. Er waren toespraken van de abt, van Coerts vader en van Coert zelf. Het was de lange reis naar Doetinchem zeker waard!

We zijn ervan overtuigd, dat broeder Coert ons niet zal vergeten in zijn gebed en medeleven.

Omgekeerd zullen wij hem ook in ons hart meedragen, om hem te steunen op zijn nieuwe weg, waarvan hij zelf zegt: "Nu begint het pas!"

Cintha van den Toorn

Eerst begrijpen, dan begrepen

Het is een bewogen tijd in de parochie. We zoeken bestuursleden, we begroeten pastor Melvin Tharsis. We streven naar samenhang en onderling begrip. Wat is daarbij belangrijk?

door **Jan Bekkers**, vicevoorzitter parochiebestuur

In 2010-2011 heb ik met lichamelijk en geestelijk gehandicapte kinderen en met melaatsen gewerkt in Odisha, India; In 2005-2006 heb ik voor de ontwikkeling van sloppenwijkbewoners gewerkt in Chennai. Nu heb ik contact met een paar daklozen in Nederland. Van hun ervaringen heb ik veel geleerd en blijf ik leren. Vanaf februari 2019 geef ik één keer per maand Bijbel Meditatie met muziek. Dit idee heb ik gekregen uit mijn ervaringen met mensen die pijn hebben. Ik bezoek zieken. Bovendien verkondig ik het woord van God aan de mensen, in alle mogelijkheden. Ik wil graag bij de mensen zijn door het pastorale werk.' Enigszins bedremmeld lees ik deze tekst, ik word er stil van... Het is niet de tekst uit een historische heiligenbeschrijving, maar de tekst onder het kopje 'Ervaringen' uit het CV van het nieuwste lid van ons pastoraal team, de tijdelijk opvolger van Kees Koeleman, Melvin Victor Tharsis.

De opvolging van Kees Koeleman, een inspirerende en drijvende kracht binnen het pastoraal team en een belangrijke speler in het proces 'Stip aan de Horizon', heeft grote aandacht. We zoeken uiteraard een vergelijkbare ervaren kracht en hebben zorgvuldig

een profiel opgesteld. Het CV van Melvin is niet onmiddellijk wat ons voor ogen stond en past niet bepaald bij ons profiel. De gewenste kandidaat bleek echter niet beschikbaar en uiteindelijk was er deze 'noodoplossing.'

Echter... is de ervaring van Melvin niet waar het uiteindelijk allemaal om gaat, waar we met al onze bestuurlijke ervaring en inspanningen soms aan voorbij gaan? Als Jezus in de selectiecommissie had gezeten, was dit misschien wel met stip de voorkeurskandidaat geweest!

Wijsheid en diepte

Waar een bijzonder persoon ons komt versterken aan het begin van zijn loopbaan, heeft pater Leo de Jong, een ander bijzonder persoon, ons onlangs aan het eind van zijn buitengewone loopbaan verlaten. Pater de Jong was ook iemand met bijzondere, spirituele en inspirerende kwaliteiten. Vaak heb ik bij uitvaarten het gevoel dat ik de overledene beter had willen leren kennen, meer van zijn of haar kwaliteiten had willen genieten. Dat gevoel had ik bij de indrukwekkende afscheidsviering in de St. Jan de Doper-Visitatiekerk ook. Wat een inspirerende man was dat. Onlangs

heb ik zijn brief aan Meister Eckhart gelezen, een keer, twee keer, drie keer... kan ik zeer aanbevelen, wat een wijsheid en diepte. (<https://blog.kloosterhuizen.nl/brief-aan-meester-eckhart/>). Pater De Jong heeft mijn zoon nog ad hoc 'gevormd', heel toevallig omdat Bjorn ziek was tijdens de gezamenlijke vormselviering van dat jaar. Ik ben daar nu plotseling behoorlijk trots op.

Onttrekken

Dat er kerken aan de eredienst onttrokken gaan worden is genoegzaam bekend. In Schiedam de Heilig Hartkerk en de St. Jan de Doper-Visitatiekerk in de zomer van 2020, in Vlaardingens uiterlijk 2022 de Pax Christi- of de Lucaskerk. Het onttrekken als zodanig is een relatief 'rationeel' proces, met een goed gedefinieerde canonieke procedure. Met de juiste discipline gaat ons dat lukken. Onze werkelijke opdracht ligt echter in het samenbrengen van de huidige deelgemeenschappen, vier in Schiedam en twee in Vlaardingens. Hoe komen we tot één geloofsgemeenschap in Schiedam, met de basiliek als de centrale plek van vieren, dienen en leren? En hoe komen we tot één vitale geloofsgemeenschap in Vlaardingens,

worden

met een nog nader te kiezen kerk als centrum?

De inhoudelijke verschillen zijn genoegzaam bekend; de vraag is of we het goede gedachtepatroon kunnen ontwikkelen om deze verschillen te overbruggen. In Schiedam gaan we nu langzaam naar de fase dat we de geleerde lessen uit de 'gezamenlijke vieringen' moeten trekken en gaan kijken hoe we vanaf de zomer volgend jaar de vieringen in de basiliek gaan inrichten. In Vlaardingen zijn drie werkgroepen aan de slag om vanuit verschillende perspectieven tot één vitale Vlaardingse geloofsgemeenschap te komen.

Empathisch luisteren

De leiderschapsgoeroe Steven Covey beschrijft zeven eigenschappen die nodig zijn om een goed leider te zijn, eigenlijk veel breder, om een goed mens te zijn. Hoewel ze alle zeven nuttig zijn, wil ik er één benoemen die ons mogelijk kan helpen in ons proces. Het betreft de vijfde eigenschap 'eerst begrijpen, dan begrepen worden', waarbij 'empathisch luisteren' de kern vormt.

Normaal gesproken proberen we altijd eerst begrepen te worden. De meeste mensen luisteren niet om te begrijpen, maar om een antwoord te kunnen geven. Ze zijn zelf aan het woord of bereiden zich daarop voor. Ze filteren alles door hun eigen beelden van de wereld en lezen in het verhaal van een ander vooral hun eigen mening.

Met empathisch luisteren bedoelt Covey het luisteren met de intentie om de ander te begrijpen. Empathisch luisteren houdt in dat je je verplaatst in de ander. Je bekijkt de wereld zo-

als hij hem bekijkt. Je begrijpt wat hij voelt. De Indianen gebruiken daarvoor de *talking stick*. Degene die de *talking stick* in zijn hand heeft, mag zijn mening toelichten. Pas als een van de anderen die mening perfect kan reproduceren, met instemming van de eerste spreker, mag de volgende zijn mening toelichten. Dit kost wat tijd, maar dan begrijp je de ander ook echt...

Stel je voor dat wij bijvoorbeeld het gesprek over de toekomstige zondagsviering in de basiliek op die manier zouden voeren. Iemand van bijvoorbeeld de St. Jan zou dan precies kunnen uitleggen wat een vertegenwoordiger van de basiliek voelt en denkt en

We luiden de noodklok als parochiebestuur!

een vertegenwoordiger van de Heilig Hart kan precies uitleggen, wat iemand van de Jacobus denkt en voelt. Interessant om eens te proberen...

Vacatures parochiebestuur

Sinds de bestuurscrisis in 2015, waarbij maar liefst vier bestuursleden aftraden, is het bestuur met twee nieuwe leden uitgebreid: Marianne Soors als secretaris en ondergetekende als vicevoorzitter. Jos Cobben en Frans Verweijen besloten toen om nog een termijn aan te blijven. Nu is ook die termijn verstreken. Na het recente vertrek van Jos Cobben als 'bestuurslid vrijwilligers' is het parochiebestuur beland op de minimale

samenstelling om een bestuur te mogen vormen, waarbij Frans Verweijen in het najaar zal aftreden. Kortom, we luiden de noodklok als parochiebestuur!

Uiteraard dient er in ieder geval een penningmeester te komen, een noodzakelijke rol in ons bestuur. Verder zijn er op dit moment vacatures voor een bestuurslid Vrijwilligers, Communicatie en Gebouwen.

Gelukkig functioneert het parochiebestuur als een echt team, waarbij ieder weliswaar een basisrol heeft, maar waarbij concrete taken ingevuld worden op grond van interesses, competentie en beschikbare tijd. Voor de verdere invulling zijn we vooral geïnteresseerd in bevroegen mensen die onze parochie en haar toekomst een warm hart toedragen en daar ook tijd in willen steken. En die in een leuk team willen functioneren. De precieze vacature is wat ons betreft dan minder belangrijk.

Hoewel Parochiebestuur en Pastoraal team een eigen, gescheiden verantwoordelijkheid hebben, treden we ook hier steeds meer op als een gezamenlijk team, met een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van onze parochie.

Houdt in de tijdsbesteding rekening met gemiddeld één avondbespreking in de maand, een zaterdagochtend in het kwartaal en gemiddeld vier uur zelf te besteden (telefoontjes, mails) per week. Kortom, denk er eens over na en mail bij verdere vragen met secretaris@goedeherderparochie.nl of bel met mij (06-55771043) of pastor Duynstee via het telefoonnummer van de parochie 010-4268228 (*doorschakelnummer; daarom alle 10 de cijfers gebruiken*). 📞

Geïnspireerd door het Lucasevangelie

Lucas Cooking viert koperen kookjubileum

Er wordt gekookt in een professionele keuken. De tafel wordt met veel plezier voor allerlei groepen gedekt.

door José Smeele

Wij zijn enthousiaste parochianen van deelgemeenschap Willibrord, die koken voor anderen leuk vinden. Het begon allemaal in 2007 met een oproep in het kerkblad. Er werden vrijwilligers gevraagd die koken als een hobby zagen en die zin en/of tijd hadden om met een groep maaltijden te gaan bereiden voor een bepaalde doelgroep.

Vier dames reageerden. De kookgroep kreeg de naam Lucas Cooking! Het werd een diaconale kookgroep van de H. Lucaskerk. Lucas Cooking haalt haar inspiratie uit het Evangelie van Lucas: 'Wanneer u een maaltijd aanbiedt, nodig dan mensen uit die u niet kent, die oprecht de ander willen ontmoeten en waarvan u niets terugverwacht!' Dit werd ons motto.

Vanaf 2007 is de kookgroep verder uitgebreid en zijn er tussentijds ook *cooks* gestopt. Op dit moment zijn wij met tien cooks, waarvan drie van het allereerste begin. Er is een draaiboek met protocollen en ieder jaar wordt er een jaarverslag gemaakt waarin wij terugkijken en nieuwe plannen voor het nieuwe jaar beschrijven.

Soms is er tegenslag door afzeggingen van diverse groepen (te weinig gasten).

Een pannenkoek

Wij zijn gestart met koken voor: de oecumenische vastenmaaltijd, de dag van de dialoog, de solidariteitsmaal-

tijd, de maaltijd bij een activiteit geloofsverdieping, voor vrijwilligers van de kerk, wijkbewoners, de ouderensoos en voor de Poolse gemeenschap in Vlaardingen.

Al snel kwamen we erachter dat onze keuken niet erg geschikt was om voor grotere groepen te koken. Wij hebben daarom verschillende fondsen aangeschreven, zoals fonds Vlaardingen/Schiedam. Zo kon er een professionele keuken komen. Daarna konden wij ook voor grotere

groepen, zoals vluchtelingenwerk gaan koken. Ook werden wij gevraagd door diverse instellingen om te koken, bijvoorbeeld voor het jubileum van inloophuis de Groene Luiken.

Op de eerste vrijdagmiddag van de maand zorgen wij, dat er altijd iets extra's is voor de mensen van de voedselbank, in de vorm van soep of een pannenkoek. Dit wordt altijd zeer gewaardeerd.

Ons huidige team bestaat nu uit tien cooks. Allen hebben naast Lucas-Cooking andere dingen te doen, zoals een gezin, baan, hobby. Dat betekent dat wij soms een kookactiviteit moeten afzeggen omdat we te weinig cooks/gastvrouwen (mogen ook gastmannen zijn!) hebben! Wij zijn dan ook naarstig op zoek naar enthousiaste mensen die ons team willen komen versterken. Ons 12.5-jarig jubileum gaan wij in november vieren. 🍷

Meer informatie en aanmelding:

Kookt u graag of helpt u graag mee, wilt u gastvrouw zijn of gastheer? Meld u gerust aan.

Jeanne Neger van de Pax Christikerkerk, tel; 4740913, email; jezom7@hotmail.com of Bep v.Velzen van de H.Lucas kerk, tel; 0649932243, email; bepvanvelzen@gmail.com of José Smeele contactpersoon tel. 06 23632559 email: smeel044@planet.nl

Achterin de twee kerken liggen ook visitekaartjes van Lucas Cooking.

60-jarig priesterfeest pater Leo de Jong

Een wat vreemde kop bij dit artikel. Pater Leo de Jong o.p. is immers op 13 mei op Rhodos onverwacht overleden. Toch heeft de deelgemeenschap zijn priesterjubileum herdacht op 28 juli.

door Wim van der Steen

Op dinsdagavond 28 mei is in de St. Jan-Visitatiekerk op indrukwekkende wijze met een wake afscheid genomen van 'onze' pater Leo de Jong. Met teksten, waaronder zijn eigen brief aan Meister Eckhart, met veel Nederlandstalige samenhang, met gebed en symboliek en met foto's en typerende uitspraken. De kerkruimte pulde met meer dan 220 aanwezigen uit. Er werd een sfeer gecreëerd waarin dankbaar afscheid kon worden genomen.

De volgende dag is hij, na een H. Mis van requiem in de Dominicuskerk te Nijmegen, ter aarde besteld op de begraafplaats van de paters Dominicanen op het Albertinum. Daarmee is de cirkel van zijn leven als Dominicaan - na ruim vierhonderd jaar de laatste in Schiedam - rond.

60 jaar priester

Pater Leo de Jong o.p. heeft na zijn priesterwijding op 25 juli 1959 zijn eerste mis in de parochiekerk van zijn jeugd, de Sint Johannes de Doperkerk aan de Lange Haven, mogen opdragen. Begin dit jaar is daarom door hem besloten zijn 60-jarig priesterfeest te vieren op zondag 28 juli 2019.

Op zijn verzoek met een muzikale inbreng van de Oostercantorij.

Na zijn overlijden is besloten om de viering van 28 juli in het teken te stellen van dankbaarheid voor de tijd dat pater Leo priester is geweest: bijna zestig jaar, waarvan de laatste periode in Schiedam als pastoor, administrator, aan onze deelgemeenschap toegewijd pastor, leraar en Dominicaans inspirator.

Het werd een bijzondere viering. De Oostercantorij heeft gezongen: naast enkele liederen in samenhang zong het koor de Missa II van Hans Joachim Hassler. Ook werd het

Otche Nash ten gehore gebracht, het Onze Vader in de Slavische ritus. Pater De Jong heeft jarenlang het Oeral Kozakkenkoor uitgenodigd om deze muziek te komen zingen in de Eucharistie. Pastor Henri Egging is in de viering voorgegaan, pater Leo warm en liefdevol herinnerend. Na afloop is de regenboogstola - de stola die hij in onze vieringen altijd gedragen heeft - overhandigd aan vertegenwoordigers van 'zijn' Leerhuis Spiritualiteit.

Einde seizoen

Vervolgens is met een drankje en een hapje dit seizoen, waarvan de laatste maanden voor ons zo bewogen waren, uitgeleid. Natuurlijk is ook nagepraat over pater Leo. Op www.sintjan-visitatie.nl staan alle documenten, foto's en presentaties rond zijn afscheid verzameld. Aan de levensboom hangt zijn kaartje. Pater

Leo de Jong o.p. zal zo nog geruime tijd in onze aandacht blijven. 🌈

Het Leerhuis Spiritualiteit gaat in de geest van oprichter Leo de Jong o.p. verder in Rotterdam. Dit na-jaar zijn er verschillende activiteiten, zoals: twee maandagavonden over Leonard Cohen met Frank Kazenbroot, een bijeenkomst met Willemijn Dicke over haar boek: 'de Sjamaan en ik', een bijeenkomst over de rozenkransicoon. Kijk verder op: www.leerhuisspiritualiteit.nl

Ook de grootouders **waren actief!**

Vanaf januari werden in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam tientallen kinderen voorbereid op hun eerste H. Communie. Ook was er een Vormselviering.

In alle plaatsen zijn vrijwilligers intensief bezig geweest om de kinderen aan de hand van het projectboek 'Blijf dit doen' te begeleiden naar deze mooie stap in hun leven. En dan is het zover. De zondag van de eerste H. Communie breekt aan. De Eerstecommunicanten, ouders, broers en zussen, allemaal feestelijk gekleed, komen de kerk binnen.

Maassluis

Anouk van der Mieden, een van de communicanten schreef een impressie. 'Op 12 mei mochten wij onze Eerste Heilige Communie doen. We waren er allemaal helemaal klaar voor. We hebben verhalen uit de bijbel gelezen, geoefend met het maken van een kruisteken en elkaar beter leren kennen. Dat was altijd erg gezellig met Suzanne en Emily. We mochten ook zelf de tekeningen voor in het boekje maken.

We hebben de dag voor het feest geoefend, wie wat moest doen en we mochten toen ook alvast een hostie proeven. En die vond ik niet zo superlekker, maar daar ging het niet om. We hebben de kerk versierd met bloemen en slingers.

*We hoorden
zes andere
talen*

Zondag was het dan eindelijk zover. De meisjes hadden allemaal een mooie jurk aan en bloemetjes in hun haar. De jongens zagen er stoer uit en sommige droegen zelfs een pak. We werden welkom geheten in het Nederlands en in het Pools, want een aantal communicanten komt uit Polen. Daarna mochten er een paar kinderen een stukje lezen in de kerk. Weer andere kinderen brachten bloemen naar Maria of hielpen bij de collecte. Samen hebben we de tafel gedekt om daarna mochten we een voor een met onze ouders naar voren te komen om de Eerste Heilige Communie te ontvangen. De zanggroep zong leuke liedjes en we vonden het fijn dat ze er waren. Het was een mooie viering en het was leuk!

Vlaardingen

Op zondag 16 mei ontvingen twintig kinderen uit Vlaardingen hun Eerste Heilige Communie. Voordat de viering begon werden er foto's gemaakt van de communicanten en hun ouders, broertjes en zusjes. Het was een mooie viering waarin de familieleden welkom werden geheten in hun eigen taal. Naast het Nederlands, hoorden we in zes andere talen het welkomstwoord van de kinderen. Er werden prachtige teksten voorgelezen door enkele ouders, grootouders en de communicanten zelf. De muzikale ondersteuning werd verzorgd door Kinderkoor Okido. Het koor heeft samen met de communicanten en twee Poolse

ouders een prachtig lied in het Pools ingestudeerd. Leuk dat ook alle communicanten zo goed meezongen. De kinderen en hun ouders hebben tijdens de voorbereiding ook gehoord over de Romakinderen in Oekraïne, die in armoede leven naast de vuilnisbelt. De stichting Christian Roma Support zamelt geld in om deze kinderen te helpen. Na de viering

ring was er een deurcollecte voor de Romakinderen en de communicanten hebben twee collectebussen prachtig versierd met kleine briefjes met lieve teksten, recht uit hun hart. Er is een prachtig bedrag opgehaald. Wij kijken terug op een mooie eerste communie voorbereiding en viering.

Jetske Burggraaf en Corrie Doest

Schiedam.

Na een aantal maanden van voorbereiding was het zondag 16 juni voor 27 kinderen eindelijk zover. In een goedgevulde basiliek kregen zij voor het eerst de heilige Communie. Voor het eerst kwamen de kinderen uit alle deelgemeenschappen van Schiedam. Ze werden gezamenlijk voorbereid op deze bijzondere dag. De kinderen waren actief betrokken bij de viering. Zij hadden zelf voorbeden gemaakt, ze verzorgden de lezing en droegen de gaven aan. Ook vormden zij zelf het kinderkoor, die de viering muzikaal ondersteunde. Na de viering in de kerk ging het vieren voor de kinderen thuis nog even door.

Allemaal van harte gefeliciteerd en we hopen hen nog vele malen in ons midden te mogen begroeten. 🙏

De stichting Christian Roma Support zamelt geld in om Romakinderen te helpen

Vormsel in de parochie

Dit jaar was er een kleine, maar heel leuke groep vormelingen, die uit zes kinderen bestond. Hun namen zijn: Isa Jedrzejczak, Isabella de Lijster, Valentina Pijn, Stefano Pijn, Martyna Boguslawska en Merijn van Duijn. De voorbereiding werd ondersteund door pastor Ch. Duynstee en pastor C. Koeleman, die allebei bij alle bijeenkomsten aanwezig waren, om iedereen *de kracht en de leer* te mogen geven. 'In vuur en vlam' was het motto. Wij willen hen heel hartelijk bedanken voor hun inzet, vanaf dag 1 tot aan 23 juni, de dag dat de vormelingen het heilig Vormsel mochten ontvangen.

Het was een heel mooie viering met prachtige lieden van *To be Continued* onder leiding van Peter Bergmans. Vicaris A.J. van Deelen en pastor C. Koeleman gingen voor.

Na de viering was er een gezellige ontmoeting met heerlijke koffie. Op naar 2021, naar de volgende groep.

Paula Tavares- Fernandes,
namens de Vormselwerkgroep

Petrus van Verona

In de tuin van de Wilgenburg staat een beeld van de heilige Petrus van Verona.

Petrus trad op 16-jarige leeftijd in bij de Dominicanen, de orde der Predikheren. Hij was een populaire predikant. Bovendien werd hij aangesteld als inquisiteur om de ketterij van de Katharen te bestrijden.

Geliefd bij zijn eigen mensen, gehaat bij de Katharen. Onderweg naar Milaan werd hij door twee huurmoordenaars om het leven gebracht. Stervend schreef hij met zijn eigen bloed op de grond het woord 'Credo'. Zijn voorspraak wordt ingeroepen tegen hoofdpijn, bliksem, onweer, storm. (Bron: heiligennet.nl).

Om dit beeld nu gaat het. Het beeld staat een beetje te 'verpieteren'. We zoeken een liefhebber, een vrijwilliger, die het beeld kan opknappen en tegen de weersomstandigheden kan behandelen.

Het beeld en de nagedachtenis van deze heilige zijn het waard om voor de toekomst behouden te blijven. U kunt contact opnemen met mevr. Bakker. Tel. 010- 4268228 of per email: tbj39@caiway.nl

Psalmenconcert door kamerkoor Animato

Op zondagmiddag 27 oktober is er een psalmenconcert, verzorgd door kamerkoor Animato.

Het koor zingt composities, gebaseerd op psalmteksten die afkomstig zijn uit de joodse religieuze traditie (*tehilliem*) en die wij kennen uit het Oude Testament. De psalmen zijn een schatkamer waarin de relatie tussen God en mens in de volle breedte, diepte en hoogte staat beschreven. Psalmen reiken woorden aan om te danken, te juichen, te bidden, te vragen en te klagen. U kunt

al die emoties gaan ervaren bij het concert.

Het koor zingt twaalf psalmen. Daarnaast wordt er een korte lezing gegeven over psalmen.

Het koor Animato staat onder leiding van David Braak. Iedereen is welkom bij KADE40, op de Westhavenkade 40, 3131 AE Vlaardingen. Zaal open 14.30 uur, entreprijs: 7,50 euro.

Nadere informatie kamerkooranimato@gmail.com of neem contact op met mevrouw Suze Schriel (tel. 010-4345845).

Priesterfeest Piet van der Linden

Op 19 juli 2019 vierde de Vlaardingse priester-missionaris Piet van der Linden zijn 60-jarig priesterfeest. Op zaterdag 29 juni werd dit heuglijke feit herdacht met een eucharistieviering in Heythuysen. Een reis naar Vlaardingen was vanwege zijn fysieke conditie niet meer mogelijk. Pater Van der Linden bedankt de parochianen hartelijk voor alle ontvangen felicitaties.

Terugblik op de Roparun

Een lange zit van Parijs naar Rotterdam

In het vorige nummer van dit blad kon u lezen dat ik in het Pinksterweekend ging meedoen met de Roparun, als fietser in het team Franciscus Runners van het Franciscus Gasthuis & Vlietland. Het werd een prachtige ervaring.

door **Sebastiaan Rutten**

Op vrijdag 7 juni zijn we als team vanuit het Franciscus Gasthuis vertrokken naar Parijs.

Na een korte nacht in Parijs werd alles klaargemaakt voor de start, die gepland stond op zaterdag. Het team werd in tweeën verdeeld, zodat om de beurt één team loopt/ fietst en het andere team rust en naar de volgende wisselplaats vertrekt. Ik zat in het eerste team en dus bij de start in Parijs. Het was een mooie beleving met een fantastisch team. We hebben ruim

Navigerend op de fiets

260 km afgelegd, navigerend op de fiets met een snelheid van rond de 11 km per uur, een lange zit dus (zo'n 25 uur). Ik heb genoten van het mooie landschap in Frankrijk, de doorkomsten in België en Nederland, de gezellige momenten samen en de finish in Rotterdam. Indrukwekkend hoe mensen met name in België en Nederland je langs de kant staan aan te moedigen, al om half 4 in de ochtend.

Tijdens de korte rustmomenten heb ik veel aan mijn onlangs overleden ouders gedacht. Mijn moeder had het waarschijnlijk eng gevonden, helemaal op dat fietsje vanaf Parijs naar Rotterdam. Mijn vader was er trots op dat ik mee ging, hij kocht zelfs nog tien loten van mij, ondanks dat hij wist dat hij de trekking niet meer mee zou maken. (Er zijn geen prij-

zen op zijn loten gevallen). Ik weet zeker dat zij mij vanaf een betere plek hebben ondersteund en me de kracht hebben gegeven om door te zetten.

Goed ondersteund

Naast alle sportieve inspanning en gezelligheid is er natuurlijk het goede doel. De Franciscus Runners hebben bijna € 13.000 opgehaald. In totaal heeft de Roparun € 5.626.988,79 opgebracht. Hierdoor kunnen weer veel doelen worden ondersteund. Zo kreeg de stichting Ambulance

Wens een bijdrage van € 73.000 voor de aanschaf van een nieuwe Ambulance. En het Reinier de Graaf Gasthuis ontving een bijdrage van € 4.900 voor Keppie slaapmutsen, voor mensen die door chemotherapie hun haar hebben verloren. Ook u parochianen heeft ons team goed ondersteund. Met behulp van mijn artikel in KadW, de filmmiddag en de deurcollecte in de basiliek is er bijna € 900,- opgehaald. Heel veel dank aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen. Als blijk van waardering heb ik het logo van onze parochie en het wapen van de basiliek bij onze sponsors op de campers en parcours bus laten plaatsen. (zie foto) 🇳🇱

Ieder jaar organiseert het Katholiek Nieuwsblad, in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Bedevaarten (VNB), een bedevaart. Zo gingen wij al in de voetstappen van Paulus naar Israël, Turkije en Griekenland. In het Heilig jaar waren we in Rome, waar we door de Heilige Deur van de St. Pieter zijn gegaan. Ook bezochten we Fatima en Ches-tochowa.

De verschijning duurde twee uur

Dit jaar ging de reis naar Ierland, naar de wortels van ons geloof. De reis begon in Dublin, waar we Dublin Castle bezochten. Een echt kasteel uit de twaalfde eeuw en natuurlijk St. Patrick's Cathedral. In de namiddag gingen we naar de Trinity College Library, waar zich The Book of Kells bevindt. Dit boek bevat de vier evangeliën in het latijn en geldt als een meesterwerk van de westerse kalligrafie. Menselijke figuren, dieren, Keltische symbolen in zwarte, rode, paarse en gele inkt. Sommige kleuren werden geïmporteerd vanuit het Midden-Oosten.

Na Dublin bezochten we Mellifont

Mariaverschijning in Knock

We kennen Lourdes en Fatima, maar wie weet van de verschijning van Maria én Jozef in het Ierse Knock?

door **Thea van Houten**

Abbey en het klooster van Clonmacnoise. En verder ging de reis. Nu naar Knock. In 1879 verscheen daar Maria.

Bemoedigen

Het verhaal van Knock begon op 21 augustus 1879 wanneer, om ongeveer 8 uur in de avond, vijftien mensen uit het dorp en de omgeving, getuige waren van een verschijning van Maria, Jozef, Johannes de Evangelist en het Lam Gods met een kruis op het altaar van de gevelpunt van de parochiekerk. De verschijning duurde twee uur. Maria heeft daar niet gesproken, maar verscheen om de mensen te troosten en te bemoedigen. Ierland was extreem arm. Er waren hongersnoden. Rond twee miljoen mensen emigreerden in die tijd op zoek naar een beter leven.

Deze verschijning is officieel door de kerk erkend en zowel paus Johannes Paulus de tweede als paus Franciscus bezochten de plaats.

Knock wordt jaarlijks door honderdduizenden Ieren bezocht. Dat buiten Ierland deze bedevaartplaats nogal onbekend is, heeft verschillende oorzaken: de plaats is lastig te bereiken, je rijdt er niet zomaar even naar toe. Men rijdt er links. Verder zijn

er weinig faciliteiten zoals hotels en campings.

Na Knock zijn we nog naar de Cliffs of Moher en naar Limerick geweest. De laatste stad die we bezochten was Cork, de tweede grote stad in Ierland. De stad ligt op een eiland in de monding van de rivier de Lee. Daar bezochten we de St. Finbar Cathedral. Deze kathedraal is Anglicaans, een hele kleine minderheid, rond twee procent, in het katholieke Ierland is Anglicaans. Er bestaat een legende over de St. Finbar: bovenop de kerk staat een gouden engel. Als de engel drie keer valt, wordt de kerk weer Rooms-Katholiek. De engel is nu twee keer gevallen...

Het was een mooie, inspirerende reis waar we nog lang aan terugdenken. 🌊

Ode aan het vrijwilligersgilde Jacobus en Martinus

Op zondag 19 mei jl. organiseerde deelgemeenschap Jacobus en Martinus een vrijwilligersdag. Met een gevarieerd programma werden de vrijwilligers in het zonnetje gezet met als apotheose de verkiezing van 'Vrijwilliger van het Jaar'.

Koos van Noordt werd met meerderheid van stemmen door zijn medevrijwilligers tot winnaar gekozen met als goede tweede en derde, achtereenvolgens Rina Vlugman en Marga Huiskens (zie foto). Vrijwilligster Tiny van der Kleij bracht met een gedicht een ode aan het vrijwilligersgilde en een oproep voor (nieuwe) aanwas. Hiernaast een fragment.

Vandaag ontmoeten we alle vrijwilligers met hun verschillende taken

Beste parochianen laat dit mooie werk ook jullie raken.

Want er zijn nog genoeg taken die wachten.

Brengt het u al op andere gedachten?

Familie of vrienden, breng ze maar mee

Er is genoeg te kiezen ook voor een man of twee.

Meld u aan, u vindt het vast wel een leuke baan

Dan kunnen we allemaal samen voor het kerkelijke vrijwilligerswerk gaan.

Het komt allemaal ten goede aan de mensen en aan de Jacobuskerk

Dan tot slot een lang zullen ze leven als dank aan onze vrijwilligers voor hun mooie werk.

We kunnen terugzien op een zeer geslaagde dag.

Dierenzegening

Zuid voor het eerst de deuren gastvrij open op het feest van Sint-Franciscus en sindsdien werd het traditie.

Alle parochianen zijn welkom dit feest eens mee te maken. Alle dieren zijn welkom, inclusief knuffel-

dieren. In de Heilig Hartkerk wordt op 4 oktober Wereldierendag gevierd. Tien jaar geleden zette de kerkgemeenschap in Schiedam-

dieren. We vieren de liefde tussen mens en dier en vragen daarvoor Gods zegen.

Het programma begint om half vijf, met een eenvoudige viering, waarin Franciscus centraal staat. We hopen dat er dan kinderen willen zingen.

Daarna is er in en om de kerk van alles te doen. Kinderen kunnen luisteren naar dierenverhalen, advies vragen over de verzorging van hun dier. Er worden foto's genomen van de aanwezige dieren met hun baasje en er wordt geknutseld en gespeeld. Voor jong en oud is er wat te leren, te maken en te zien.

Ted Konings en Janet Bisschop-van Zwieten;
jawobis@outlook.com

REDACTIE

Rectificatie

In Kerk aan de Waterweg nr. 2 staat op bladzijde 38 een hinderlijke fout. De inleiding klopt niet bij de tekst die eronder staat. Die inleiding was weggewandeld van het artikel op bladzijde 4, het pastorale woord van pastor Egging. De redactie betreurt deze vergissing, die verwarring heeft gegeven.

Vooraf voor de auteur van het artikel, Frans van Herwijnen.

Afscheid

We moeten afscheid nemen van ons redactielid pastor Kees Koeleman. Kees, bedankt voor al je bijdragen, je rustige, zinvolle betrokkenheid bij Kerk aan de Waterweg. En voor je lach, we hebben veel gelachen!

Wie wil de redactie komen versterken, want de spoeling wordt wat dun. Graag iemand uit de deelgemeenschap H. Liduina-O.L.V. Rozenkrans. Maar ieder ander die zich geroepen voelt is welkom. U kunt zich melden bij Elly Barendregt, zie pgn. 2, of een van de andere redactieleiden eens aanschieten.

AANBOD GELOOFSVERDIEPING

SEPTEMBER TOT EN MET DECEMBER 2019

IN PAROCHIE DE GOEDE HERDER
MAASSLUIS – VLAARDINGEN - SCHIEDAM

AANBOD GELOOFSVERDIEPING 2019-2020

Perspectief, zo luidt het thema van dit nummer van ons parochieblad Kerk aan de Waterweg. Ieder die dit leest, kijkt vanuit zijn of haar eigen perspectief aan tegen het leven, het geloof, de kerk, het werk. Voor de een heeft geloven van doen met handelen/diaconie, voor de ander met vieren/liturgie.

Het programma Geloofsverdieping biedt een scala aan activiteiten en bijeenkomsten vanuit het perspectief van groeien in relatie tot God en tot elkaar.

De meeste activiteiten vinden doordeweeks plaats, sommige ook in het weekend. Bij de ene activiteit leer je wat de Bijbel ons vandaag de dag nog te zeggen heeft, bij de andere leer je door te zingen of door creatief bezig te zijn.

Alle activiteiten zijn gericht op ontmoeting, leren van en met elkaar, nieuwe mensen ontmoeten en je laten verrassen door het gelovig

perspectief van die ander. Alle activiteiten staan open voor mensen met én zonder Bijbelkennis, voor gelovigen én zoekers. Kansen genoeg als je het komende programma geloofsverdieping ziet. Hopelijk nemen velen er aan deel. Wie weet wordt het een openbaring!

In dit katern leest u alles over de activiteiten die in de maanden september tot en met december worden georganiseerd. Ze worden eerst in schema gezet en daarna per activiteit uitgebreid toegelicht. Zo kunt u nu al uw keuze maken en de data in uw agenda reserveren. Aan het eind van het katern leest u hoe u zich kunt aanmelden.

Kees Koeleman, portefeuillehouder geloofsverdieping,
Elly Barendregt-Koalsie, medewerkster pastoraal team

UITGELICHT

MARIA CONCERT

Zondagmiddag 20 oktober van 15.00-16.15 uur in de St. Liduina en o.l.v. Rozenkrans basiliek.

Met medewerking van de koren In Honorem Dei, Jubilatio en het Vocaal Ensemble Basiliek Schiedam onder leiding van dirigent/organist Bas van Houte.
Daarnaast zingt de Oostercantorij, onder leiding van dirigent/organist Andries Stam.
Meer informatie o.a. over de kaartverkoop leest u in de toelichtingen per activiteit, onder Schiedam.

U bent van harte welkom

ACTIVITEITEN OVERZICHT

ACTIVITEIT	WANNEER	WAAR
IN SCHIEDAM		
Bidden met open handen	Woensdag 18 september van 20.00 - 22.00 uur	Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)
Franciscus, méér dan een dierenvriend...	Donderdag 3 oktober 20.00 - 22.00 uur	De Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)
Maria concert	Zondagmiddag 20 oktober van 15.00 - 16.15 uur	Liduina basiliek
Film: ' Silence '	Zondag 27 oktober, aanvang 12.00 uur	Pastorie van de Liduina basiliek
Engelen	Woensdag 13 november van 20.00 - 22.00 uur	Pastorie van de Liduina basiliek of Wilgenburg
Kerst – Sing-along	Zondagmiddag 8 december, start ca.13.00 uur	St. Jan de Doper-Visitatie
IN VLAARDINGEN		
Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie.	Tweede vrijdag van de maand van 20.00 - ca. 21.00 uur	Pax Christikerk
De verloren zoon Thema avond met maaltijd	Dinsdagavond 15 oktober 18.30 – 22.00 uur (inloop vanaf 18.15)	H. Lucaskerk
Rode draden in Matteüs	Maandagavonden 21 en 28 oktober, 4 en 11 november van 19.30 - 21.30 uur (inloop vanaf 19.15 uur)	H. Lucaskerk
Adventskrans maken	Zaterdagochtend 30 november van 10.00 - ca.12.00 uur	Pax Christikerk
Noteer alvast: kloosterweekend bij de Benedictinessen	Donderdag 23 t/m zondag 26 april 2020	Onze Lieve Vrouwe Abdij Oosterhout
IN MAASSLUIS		
Bijbellezen op donderdag	Donderdagochtend behalve in de vakantie, van 10.15 - ca.11.15 uur	Petrus en Pauluskerk
Dag van de stilte... Nacht van de nacht...	26 oktober 26-27 oktober	Vooraankondiging Programma is nog in ontwikkeling
Dansen met Aanbiddingsvlaggen	Zaterdagmiddag 23 november van 16.00 - ca. 17.45 uur	Petrus en Pauluskerk
Adventskrans maken	Zaterdagmiddag 30 november van 13.00 - ca.15.00 uur	Petrus en Pauluskerk
OVERIGE ACTIVITEITEN		
Kloosterdagen in Abdij Koningshoeven	Vrijdag 27 t/m zondag 29 september	Abdij Koningshoeven Berkel Enschot
Mariamiddag	Zondagmiddag 10 november, aanvang 14.30 uur	St. Jan de Doper- Visitatie

TOELICHTING PER ACTIVITEIT

IN SCHIEDAM

Bidden met open handen

INHOUD Veel mensen vinden bidden moeilijk. In de dagelijkse drukte vinden we niet de tijd of de juiste woorden. Bidden is

niet alleen spreken tot God, maar ook luisteren en je bewust zijn van Gods aanwezigheid. Vertrouwen, openheid, een goede omgeving zijn essentieel.

VORM Inleiding over het boek 'School van het Gebed' van Anselm Grün. Na de pauze gesprek. Het is niet noodzakelijk het boek aan te schaffen.

BEGELEIDING pastor Charles Duynstee.

PLAATS De Wilgenburg, Land van Ris 6 (achter de Liduina Basiliek).

DATUM EN TIJD woensdag 18 september van 20.00 - 22.00 uur.

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

OPGAVE Niet noodzakelijk.

Franciscus, méér dan een dierenvriend...

INHOUD Franciscus van Assisi is een van de meest bekende heiligen. Werelddierendag wordt gevierd op zijn feestdag, een dag na zijn sterfdag, 3 oktober. Ons ziekenhuis is mede naar hem genoemd!

Franciscus leefde van 1182 tot 1226. In de 44 jaren van zijn

leven stichtte hij een orde, hij schreef brieven en woorden van wijsheid. Over zijn leven deden vele verhalen de ronde die nu nog steeds worden verteld.

Vanavond wordt in een notendop het leven van Franciscus geschetst. Wat waren de belangrijke momenten? Waar was het hem om te doen? Wat maakt hem nu nog inspirerend? Hoe leeft hij voort?

VORM We horen uitgebreid over het leven van Franciscus. Er zijn daarbij mooie afbeeldingen te zien. Uiteraard is er gelegenheid om te reageren.

BEGELEIDING Lidwien Meijer. Zij is al vele jaren betrokken bij de franciscaanse beweging in Nederland. Zo was zij eindredacteur van het Franciscaans Maandblad en vertaalde een kinderboek over Franciscus.

PLAATS De Wilgenburg, Land van Ris 6, Schiedam.

DATUM EN TIJD donderdag 3 oktober, aanvang 20.00 uur.

Maria concert

Oktober is binnen de r.k.-kerk de maand van de rozenkrans. Dit gebruik stamt uit de negentiende eeuw en werd vooral gestimuleerd door paus Leo XIII. Onze bisschop Mgr. J. van den Hende gelooft en verwacht dat onze bijzondere aandacht voor het rozenkransgebed niet zonder vrucht zal zijn.

In de basiliek wordt iedere woensdagavond in oktober de rozenkrans gebeden tijdens het rozenkranslof. Dit jaar is er ook een Mariaconcert, met veel Marialiederen, deels samenzang, deels koorzang.

De koren In Honorem Dei, Jubilatio en het Vocaal Ensemble Basiliek Schiedam zingen onder leiding van dirigent/organist Bas van Houte. Daarnaast zal de Oostercantorij, onder leiding van Andries Stam enkele Marialiederen ten gehore brengen. Bij het opsteken van de kaarsen zal bisschop J. van den Hende een korte homilie uitspreken.

PLAATS Liduina basiliek, Singel 104, 3112 GS Schiedam.

DATUM EN TIJD zondagmiddag 20 oktober van 15.00 - ca.16.15 uur.

KOSTEN toegangskaart € 5,00 per stuk.

OPGAVE vooraf via overmaking van het aantal kaarten op bankrekeningnummer: NL75 INGB 0000 3848 27 ten name van 'Par DGH Exploit -Dg Liduina basiliek' met vermelding van uw adresgegevens, of contant bij de koster of de acolieten in de sacristie van de basiliek. Kaarten worden na betaling beschikbaar gesteld.

Film: 'Silence'

INHOUD: Hoe vanzelfsprekend is het om je geloof te kunnen belijden? Lijkt God wel eens stil te zijn in je leven en hoe blijf je dan vasthouden aan je geloof?

De film Silence uit 2016 snijdt deze moeilijke onderwerpen aan. Twee Jezuïeten reizen in de zeventiende eeuw naar Japan waar zij op zoek gaan naar hun vermiste mentor pater Ferreira. Hun missie is niet zonder gevaar omdat christenen er vervolgd worden. Ondanks dat zij vele christenen vinden op hun weg, is hun reis een grote beproeving.

VORM Aansluitend aan een korte lunch kijken we naar de film. In de film is een pauze.

BEGELEIDING pastor Charles Duynstee.

PLAATS Pastorie Liduina Basiliek, Singel 104.

DATUM EN TIJD Zondag 27 oktober. Start van de film 12:00 uur.

KOSTEN een vrijwillige bijdrage voor de lunch.

OPGAVE Niet noodzakelijk maar i.v.m. de lunch voor de film wel handig, per telefoon 06 15377328 van R.Wouters.

Engelen

INHOUD In onze tijd is de kennis en de omgang met engelen niet meer vanzelfsprekend. Toch viert de Kerk aan het begin van de herfst, twee engelenfeesten: op 29 september het feest van de H.H. Michaël, Rafaël en Gabriël, de drie meest bekende aartsengelen en op 2 oktober het feest

van de H. Engelbewaarder. De Bijbel laat op vele plaatsen engelen zien, als Gods boodschappers. Daarnaast zijn er mensen die de werkzaamheid van hun beschermengel in hun leven ervaren.

VORM EN BEGELEIDING een lezing, met gesprek. Charles Duynstee zal onze kennis vergroten vanuit de Bijbel en de theologie. Cintha van den Toorn zal spreken vanuit ervaringen.

DATUM EN TIJD woensdag 13 november, van 20-22 uur.

PLAATS Pastorie Singel 104 of in de Wilgenburg.

AANMELDEN is gewenst, via mail : cintha.toorn@live.nl

KOSTEN een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Kerst – Sing-along

Al voor het vierde jaar gaan we samen zingen, kerkelijke en profane liederen. Welk lied wordt dit jaar het meest genoemd?

Zet de datum vast in uw agenda, meer informatie volgt nog in het volgende nummer.

BEGELEIDING Lidwien Meijer en Wim v.d. Steen.

PLAATS St. Jan de Doper – Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, 3119 EB Schiedam (hoek Lieftinckplein).

DATUM EN TIJD Zondagmiddag 8 december. Aanvang ca. 13.00 uur.

We drinken een glaasje na.

IN VLAARDINGEN

Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie

INHOUD Meditatie is het tot rust brengen van de geest en deze vrijmaken van rusteloze emoties en gedachten. Het helpt om stress en angstgevoelens te verlichten, om beter met het leven om te gaan, het versterkt het lichaam van binnenuit en vergroot de concentratie en helderheid. Me-

ditatie bevordert vreugde en geluk in elk aspect van het leven. Daarom is het goed om meditatie een onderdeel van je leven te maken. Soms is het al genoeg om 10 of 15 minuten gewoon even stil te zitten.

VORM elke bijeenkomst een aantal oefeningen om ons lichaam voor te bereiden op de meditatie, een stukje theorie, ademhalingsoefeningen, concentratietechniek en meditatie.

BEGELEIDING Margareth van der Nol.

PLAATS Pax Christikerk, Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen.

DATA EN TIJD tweede vrijdagavond van de maand: van 20.00 - ca. 21.00 uur. Daarna is er thee en tijd voor gesprek. Eet tevoren niet te zwaar en neem iets mee om warm te blijven.

AANMELDEN Vooraf aanmelden is gewenst, via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl of via het intekenformulier in de hal van de Pax Christi- of H. Lucaskerk.

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

De verloren zoon Thema avond met maaltijd

INHOUD De Verloren Zoon, een van de meest bekende verhalen uit de bijbel. Een verhaal waar zoveel in zit: blijdschap, teleurstelling, afgunst, angst, schuld en schaamte. Er is avontuur en diepe ontluistering.

Henri Nouwen, priester en theoloog die veel in de Ver-

enigde Staten verbleef, wijdde een boek aan dit verhaal: *Eindelijk thuis*. De manier waarop hij het verhaal benadert zal een belangrijke leidraad zijn deze avond. Het schilderij hierover van Rembrandt is een prachtige illustratie.

VORM We verdiepen ons in het verhaal van de Verloren Zoon, Lucas 15, 11 - 32. We lezen de tekst, kijken wat ons aanspreekt en misschien wel tegenstaat. En op wie lijken wij het meest, op welke van die twee broers?

BEGELEIDING Lidwien Meijer.

MAALTIJD Voorafgaand aan de avond gebruiken we met elkaar de door Lucas Cooking verzorgde maaltijd.

PLAATS H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen.

DATUM EN TIJD Dinsdagavond 15 oktober 2019, van 18.30 uur - 22.00 uur (inloop vanaf 18.15).

OPGAVE Aanmelden verplicht, in verband met de maaltijd, bij voorkeur via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl of via het intekenformulier in de hal van de H. Lucas- of Pax Christikerk.

KOSTEN Maaltijd: € 7,50.

Voor de verdere avond: Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Rode draden in Matteüs

INHOUD Elk jaar wordt op zondag vooral uit één evangelie gelezen. In het nieuwe kerkelijk jaar (vanaf de Advent tot eind november 2020) lezen wij uit het Matteüs-evangelie. Tijdens vier avonden verdiepen we ons in 'rode draden' in het Matteüs-evangelie. We kijken daarbij ook naar de 'draden' die dit evangelie verbinden met andere Bijbelteksten

en met de wereld van toen en van nu. Ook de verbeelding van evangeliefragmenten in de kunst komt aan de orde. We werken aan de hand van het boek

'Rode draden in de evangeliën' van de Tilburgse exegeet Wim Weren.

VORM Wij lezen passages uit het Matteüs-evangelie die worden toegelicht met passages uit het boek en een powerpoint-presentatie. Wij gaan hierover in gesprek aan de hand van richtvragen.

Het boek is daarbij nodig: *Wim Weren, Rode draden in de evangeliën*, Antwerpen (Halewijn). Ook graag een bijbel meenemen.

BEGELEIDING pastor Henri Egging.

PLAATS H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen.

DATA EN TIJD maandagavonden 21 en 28 oktober, 4 en 11 november van 19.30 - 21.30 uur (inloop vanaf 19.15 uur)

Aanmelden: Vooraf aanmelden is gewenst, bij voorkeur via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl of via het intekenformulier in de hal van de H. Lucas- of Pax Christikerk.

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Adventskrans maken

INHOUD: Tijdens de Advent wordt licht in de duisternis verwacht. Terwijl het in de buitenwereld steeds donkerder

wordt, leven we toe naar de komst van Jezus Christus, het 'Licht der wereld'. Omdat het Latijnse woord voor 'komst' of 'het komen' 'adventus' is, worden de vier weken vóór Kerstmis 'Advent' genoemd.

Iedere zondag brandt er een kaars meer op de adventskrans in de kerk. Zo komt er steeds meer licht in de duisternis. Ook thuis kan je met een eigen adventskrans zorgen voor elke week wat meer licht, om zo uit te zien naar het Kerstfeest.

VORM EN BEGELEIDING We staan stil bij de betekenis van de adventskrans en maken onze eigen krans, begeleid door

Sandra van 't Oor, Jetske Burggraaf en Elly Barendregt. Voor materiaal wordt gezorgd.

PLAATS Pax Christi kerk, Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen.

DATUM EN TIJD Zaterdagochtend 30 november van 10.00 - ca. 12.00 uur (inloop vanaf 9.45 uur).

AANMELDEN Aanmelden (tot en met 22 november) is verplicht, in verband met aanschaf van materialen, bij voorkeur via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl (vermelden: workshop adventskrans maken), of via de intekenformulieren in de hal van de H. Lucas- of Pax Christikerk.

KOSTEN € 12,50 inclusief materiaal, koffie/thee (graag een snoeischaar meenemen).

Kloosterweekend bij de Benedictinessen

NOTEER ALVAST ook in 2020 kunt u enkele dagen met parochianen naar het klooster, bij de zusters Benedictinessen in Oosterhout. We volgen de gebedsdiensten en we gaan in gesprek met de gastenzuster rondom een thema. Don-

derdagmiddag 23 t/m zondagmiddag 26 april 2020.

KOSTEN Ca. € 110,00 inclusief alle maaltijden en koffie/thee; exclusief reiskosten.

OPGAVE Aanmelden vóór 10 januari 2020. Via e-mail: koalsie@upcmail.nl of via de intekenlijst in de hal van de H. Lucas- of Pax Christikerk. Maximum aantal deelnemers is 12.

In het volgende nummer volgt uitgebreidere informatie.

IN MAASSLUIS

Bijbellezen op donderdag

INHOUD De Bijbel; het meest gelezen boek ter wereld. Voor velen een bron van inspiratie, voor anderen een moeilijk te begrijpen boek. Wat heeft de Bijbel ons in deze tijd nog te zeggen? Hoe is dit boek toegankelijk te maken?

VORM Samen het evangelie van de komende zondag lezen, op je laten inwerken en samen in gesprek gaan met toelichting door de pastor.

BEGELEIDING door één van de pastores.

PLAATS EN TIJD Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis. Elke donderdagochtend behalve in vakantietijd.

AANVANG 10.15 uur. Einde: ca. 11.15 uur.

AANMELDING Niet noodzakelijk.

Dag van de stilte...

Nacht van de nacht...

26 OKTOBER de Dag van de Stilte

26 - 27 OKTOBER de Nacht van de Nacht

Beide evenementen zijn inmiddels jaarlijks, landelijk en toenemend in belangstelling, bij het begin van de wintertijd.

DAG VAN DE STILTE Even niets... rust en stilte

DOEL de vele facetten van stilte - de beleving, werking en waarde - onder de aandacht brengen bij een zo breed mogelijk publiek.

VOOR WIE Voor iedereen die stilte wil ervaren: jong en oud, volwassene of kind, man of vrouw, gelovig of niet gelovig.

NACHT VAN DE NACHT 'Mag het licht uit'.

Het overmatig en onnodig gebruik van licht heeft grote gevolgen voor mensen, dieren, planten. Ook de economie wordt hier negatief door beïnvloed.

Wij hebben de wereld niet geërfd om die kapot te maken, maar in bruikleen om die goed beheerd over te dragen aan de volgende generaties.

Het programma is nog volop in ontwikkeling. Mocht u suggesties hebben, mail die dan z.s.m. naar mij, eysinksmeets@hotmail.com

Workshop Dansen met Aanbiddingsvlaggen

INHOUD Er zijn vele vormen om ons geloof te uiten en God te aanbidden. De sacrale dans is daar één van. We gaan dansen met aanbiddingsvlaggen. Deze vorm is in onze kerk weinig bekend, maar wel in Limburg en Brabant en in Europese en Zuid-Amerikaanse landen. Zosia Valstar zal eerst uitleg geven over kleuren en symboliek. Daarna zal zij één of meer dansen voordoen met mooie aanbiddingsmuziek. Vervolgens kan iedereen het zelf ervaren. Iedereen, vanaf vier jaar, is welkom. Trek gemakkelijke kleding aan.

BEGELEIDING Zosia Valstar.

Plaats: Petrus en Paulus kerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis.

DATUM EN TIJD Zaterdag 23 november, aanvang 16.00 uur, einde ca. 17.45 uur.

Zondag 3 november, aansluitend aan de viering, vertoont Zosia ter introductie een video, waarin het dansen met aanbiddingsvlaggen te zien is.

OPGAVE Vooraf aanmelden is noodzakelijk. Tot en met zaterdag 9 november via het e-mailadres: secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl

Het maximum aantal deelnemers is 20.

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage (ter bestrijding van de onkosten) wordt zeer op prijs gesteld.

Adventskrans maken

INHOUD Waarom maken mensen al eeuwen een adventskrans? Hoe is dat gebruik ontstaan, wat zijn de symbolen/materialen en wat zeggen die ons? In aanloop naar de Advent willen we erbij stilstaan, en een krans maken voor thuis.

BEGELEIDING Marjoes van Lier.

PLAATS Petrus en Pauluskerk. Bij geringe aanmelding haken we – zo mogelijk - in bij Vlaardingen.

DATUM EN TIJD zaterdagmiddag 30 november van 13.00 - ca.15.00 uur.

AANMELDEN Vóór 17 november via e-mailadres: secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl

Vanaf 15 oktober ligt er ook een aanmeldijst in de Narthex.

KOSTEN een bijdrage van € 10,00.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Kloosterdagen

INHOUD: drie kloosterdagen in Abdij Koningshoeven te Berkel Enschoot, op 27-28 en 29 september.

De Trappisten van Abdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven vullen hun leven met gebed en werk, toegewijd aan God: in stilte en tegelijkertijd maatschappelijk betrokken. De abdij is ook een oord van ontmoeting: tussen God en mens,

mens en natuur, mens en mens. Gastvrij biedt de abdij plaats aan diegenen die de rust opzoeken, zich willen bezinnen of geïnspireerd willen worden.

De Trappisten stellen hun gastenverblijf in het weekend van 27-28-29 september open voor twaalf mensen die het leven willen delen van de monniken.

BEGELEIDING zuster Regina, Dominicanes, en Theo Ruiter, lekendominicaan.

AANMELDING vóór 8 september bij:

dominicaansrijnmond@gmail.com

KOSTEN € 90,-. Dit betaalt u aan de gastenbroeder in de Abdij.

MEER INFORMATIE Theo Ruiter,

theoruit@live.nl, 010-5115939

Zuster Regina Plat o.p.,

regina.plat@huizebijdorp.nl, 071-5602531

Mariamiddag

INHOUD Wat heb je met Maria? Als je die vraag stelt, kun je aan de antwoorden horen of iemand rooms-katholiek of protestant is. De katholieken beginnen over kaarsjes aansteken en de rozenkrans. Protestanten zullen misschien enkele bijbelteksten noemen waarin Maria een rol speelt... en het daarbij laten.

De komende tijd zullen mensen van allerlei gezindten kort geïnterviewd worden over hun relatie tot Maria. De oogst van dit onderzoek wordt gepresenteerd tijdens een Mariamiddag op 10 november a.s. Deze middag wordt georganiseerd door de inloophuizen Wissel en Weerklank.

BEGELEIDING Herman Noordegraaf en Lidwien Meijer

PLAATS St. Jan de Doper-Visitatiekerk, Mgr. Nolenslaan 99.

DATUM EN TIJD Zondag 10 november, aanvang 14.30 uur

De adressen van de diverse kerken waar de activiteiten worden gehouden vindt u voorin het blad Kerk aan de Waterweg.

In verband met de organisatie is het prettig wanneer u zich aanmeldt voor de activiteit(en). In de beschrijving van de diverse activiteiten staat vermeld of en zo ja hoe u zich kunt aanmelden.

TERUGBLIK OP ACTIVITEITEN IN HET AFGELOPEN SEIZOEN *Deelnemers vertellen*

Met de herder op stap

Op zaterdag 25 mei waren we met zes parochianen te gast op de boerderij van herder Lex en een deel van zijn kudde aan de Woudweg in Schiedam. De herder, herkenbaar aan staf en hoed, had eerst een enthousiast verhaal over het werken met schapen. Een herder is niets zonder zijn

hond. Herder Lex heeft er drie: hond één is een oudere hond van 12 jaar met een beperkt takenpakket. Hond twee is haar dochter. Zij is niet zo geïnteresseerd in schapen, maar wel in een bepaald soort eenden. Hond drie is bijzonder geschikt voor het werken met schapen, maar moet nog het nodige leren.

Voor de schapen betekent de hond als afstammeling van de wolf: gevaar. Daarom blijven de schapen uit de buurt van de herdershond. Een goed getrainde herdershond is voor de herder een belangrijke hulp. De honden hebben als taak om de kudde compact te houden als het moet en om mogelijke achterblijvers weer naar de kudde te brengen.

En dan de schapen: In 2009 kocht de Agrarische Natuur Vereniging Vockestaert een schaapskudde aan, om de zuidrand van Midden-Delfland te begrazen. In de zomerperiode bestaat de groep inmiddels, inclusief de lammeren, uit ruim vierhonderd dieren. Er zijn vier herders, die afwisselend met de kudde een aantal dagen in de week door dit recreatiegebied lopen. Met de opdrachtgever Staatsbosbeheer wordt afgesproken waar de kudde gaat grazen.

Op 25 mei graast het grootste deel van de kudde niet in de buurt van de boerderij. Met een kleine kudde van zo'n vijftig tot zestig schapen gaan de bezoekers opdrachten uitvoeren: De kudde moet verplaatst en in een cirkel verzameld worden; vervolgens moeten de schapen binnen een vierkant hek verzameld worden. En: breng de kudde van de stal naar een ander deel van de wei en verdeel de kudde in twee delen.

Hoe de opdrachten worden uitgevoerd is sterk afhankelijk van de samenwerking van de zes leden van de groep. We leerden dat je ook non-verbaal snel en efficiënt kunt samenwerken. Natuurlijk mochten we ook getuige zijn van de activiteiten van de honden.

Het was een bijzonder boeiende ochtend; ook voor 60-plussers goed te doen als je maar een stevig paar schoenen of laarzen aantrekt.

Marianne Soors

Wie kent ze nog... de Zoeaven?

Op zaterdag 15 juni gingen achttien parochianen op zoek naar het verhaal van de Zoeaven. We trokken daarvoor naar Oudenbosch. Eerst bezochten we de enorme basiliek van de H.H. Agatha en Barbara. Deze kerk werd gebouwd in opdracht van pastoor Willem Hellemons. Hij had gestudeerd in Rome en was een liefhebber geworden van de barokke architectuur. Daarbij had hij een hekel aan de toen gangbare neogotische stijl. Het merkwaardige is, dat hij juist architect Pierre Cuypers, bij uitstek

deel werd de Pauselijke Zouaven genoemd. Van 1861 tot 1869 vochten elfduizend man mee, waarvan drieduizend Nederlanders. Deze jongemannen werden via Oudenbosch, en vervolgens per trein via Antwerpen-Parijs naar Marseille vervoerd en dan per schip overgevoerd naar Rome. Paus Pius IX kreeg eerst hulp van de keizer van Frankrijk, Napoleon III. Toen deze zijn troepen terugtrok, kon Garibaldi de Kerkelijk Staat binnenvallen. De strijd was verloren.

Aangezien de meeste zouaven zonder toestemming in vreemde krijgsdienst waren gegaan, waren zij geen Nederlander meer, dus stateloos. Er werd dan ook snel een r.k.-vereniging opgericht, om de mannen te helpen.

We bezochten het enige Zouaven Museum in de wereld, gevestigd in het oude stadhuis van Oudenbosch. In het museum hangen enkele uniformen en andere attributen van Zouaven, zoals een hulpmiddel om je koperen knopen te poetsen, zonder je uniform vuil te maken.

de architect van de neogotiek, vroeg om 'zijn' kerk te ontwerpen. Cuypers vertrok hiervoor naar Rome, om de Sint-Pieter te bestuderen. De koepel nam hij over, maar het later aangebouwde schip en de voorgevel zijn een imitatie van de Sint-Jan van Lateranen. Oudenbosch lag tussen klei- en zandlagen en deze kerk is gebouwd op zand. Daarom mocht het gebouw niet te zwaar worden. Er werden lichte en kleine bakstenen gebruikt, en het marmer is meestal beschilderd hout! Bijna alles is vervaardigd door plaatselijke werklui.

In diezelfde tijd (1860-1869) zette pastoor Hellemons zich in voor het werven van Nederlandse deelnemers aan de pauselijke Zouaven.

Tot 1870 had de paus ook wereldlijke macht. Zijn grondgebied lag precies in het midden van Italië. Vele Italianen wilden een groot Italië, onder leiding van de koning van Sardinië. Met hulp van Giuseppe Garibaldi was al een deel van de pauselijke staat veroverd. Om niet alles te verliezen deed de paus een beroep op ongehuwde, jonge katholieke jongens, om voor hem te vechten. Dit nieuwe legeronder-

Pastoor Hellemons maakten zich ook zorgen, hoe deze jonge mannen konden biechten in landen, waar zij de taal niet konden verstaan. Daarom kreeg elke aspirant Zouaaf een 'biechtspiegel'. In drie talen stonden zo'n vijftig zonden geschreven. Zo hoefde je bij het biechten alleen maar aan te wijzen wat je zonden waren geweest. De penitentie stond er ook meteen bij. Verder waren er veel foto's. Elke Zouaaf wilde zich graag, in uniform, laten portretteren. Zo was er ook een foto van een officier uit de familie Nolet (inderdaad uit Schiedam). Er lagen registers en het bleek dat zo'n twintigtal Zouaven uit Schiedam kwamen. Vlaarding en Maasluis waren minder goed vertegenwoordigd. Iedereen vond het een zeer leerzame en fijne dag. Veel dank aan het organiserende team. Wilt u zelf eens gaan kijken in Oudenbosch: van 1 april tot 1 oktober is de basiliek tot 16:30 geopend.

www.basiliekoudenbosch.com

Openingstijden Nederlands Zouavenmuseum:
<http://Zouavenmuseum.nl>

Wim Engelen

Een Intermezzo

In de encyclopedie staan wel negen omschrijvingen van het woord *Intermezzo*, waaronder muziekstuk, pauze, tussendoortje, tussenspel in de muziek.

In de deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus is *Intermezzo* de naam van het middenkoor en die naam is best toepasselijk. Na het kinderkoor (tot 13 jaar), kun je doorstromen naar het jongerenkoor *To Be Continued* en vandaar, als je rond de 30 jaar bent, naar het middenkoor *Intermezzo*. Dat maakt de stap naar het dames- en herenkoor een stuk kleiner voor de jongeren. Een tussenstap dus. In mei 2016 is *Intermezzo* opgericht en het koor heeft nu zo'n twaalf leden in de leeftijd van 30

tot 60 jaar. Een kleine groep, maar het enthousiasme straalt ervan af.

Op zaterdag 11 mei heeft Intermezzo, samen met het To Be Continued en een tiental parochianen uit de verschillende deelgemeenschappen, de viering van het patroonsfeest verzorgd. Een feestje! En toch... beide koren uit Maassluis, willen via deze weg een oproep doen. Houd je van zingen, zing dan mee! Wil je een keer komen repeteren om eens te 'proeven'? Van harte welkom. Of kom een viering bijwonen die door één van de koren muzikaal wordt opgeluisterd. Voor informatie: Peter Bergmans, dirigent, bereikbaar na 18.00 uur op 010-5920520 of mail: pejamana@kabelfoon.nl

Janny Bergmans

Patroonsfeest in Maassluis

Het is 30 juni, de laatste zondag van de maand juni en dus Patroonsfeest in deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus. De geelwitte vlag is gehesen en het plein voor de kerk feestelijk ingericht. De H. Eucharistieviering, waarin pastor Avin Kunnekkadan voorgaat, begint met het lied 'Hier wordt een huis gebouwd', gezongen door leden van alle koren. We hebben niet alleen een huis gebouwd, maar we blijven bouwen aan de gemeenschap en dat is de belangrijkste reden om elk jaar weer samen feest te vieren.

Na de viering is er op het zonovergoten Andreasplein koffie/thee, limonade en heerlijk gebak, afkomstig van onze parochiële thuisbakkers.

De kinderen worden geschminkt. Daarna kunnen zij zich uitleven op het springkussen en met allerlei spellen; ook goochelaar Tony Chen vertoont zijn kunsten. Onder het genot van een glaasje smullen we vervolgens van voortreffelijke haring en smakelijke pannenkoeken, van verrukkelijke salades bij een goed verzorgde barbecue. Als afsluiting is er een heerlijk schepijsje. De verloting van de vele door parochianen geschonken cadeaus is wederom een groot succes.

Ook dit jaar heeft het feest het gevoel van saamhorigheid in onze deelgemeenschap versterkt. Dank aan de Commissie Fondsenwerving voor de organisatie en aan alle vrijwilligers en sponsors, die de middag tot een succes hebben gemaakt. Het batig saldo van dit feest € 565,- zal geheel ten goede komen aan onze geloofsgemeenschap.

Marianne Soors

Vlaardingen bezint zich op de toekomst

Op weg naar één geloofsgemeene

Hoe komt men in Vlaardingen tot één geloofsgemeenschap? Dat is de opdracht die er ligt voor de komende twee jaar. Er wordt vergaderd, gevierd en ont-moet.

door **Elly Barendregt** in samenwerking met commissies en pastoraatsgroep

In Schiedam en Vlaardingen gaan de komende tijd kerken sluiten, deelgemeenschappen worden samengevoegd. In Schiedam is het al duidelijk welke kerkgebouwen aan de eredienst onttrokken zullen worden, in Vlaardingen is het aanvankelijk genomen besluit door het parochiebestuur teruggedraaid. Daarvoor in de plaats is de opdracht gekomen om te werken aan het proces van samenvoegen van de deelgemeenschappen Pax Christi en H. Lucas tot één nieuwe geloofsgemeenschap in Vlaardingen.

Hoe gaat men in Vlaardingen deze opdracht realiseren? Er is al één pastoraatsgroep in Vlaardingen. Nu zijn er drie commissies gevormd, ieder met een eigen aandachtsveld, onder verantwoordelijkheid van de pastoraatsgroep. De commissieleden zijn gevraagd vanwege hun deskundigheid in het aandachtsveld. In iedere commissie zitten mensen uit de Pax Christi – en de Lucasgemeenschap. Iedere commissie heeft een teamleider gekozen en vanuit de pastoraatsgroep heeft iedere commissie een contactpersoon. Vanuit het pastoraal team is een pastor lid van de commissie. Regelmatig verschijnt er een nieuwsbrief om de parochianen van de Willibrordgemeenschap op de hoogte te houden. Op 30 maart was de eerste gezamenlijke vergadering van leden van de commissies, pastoraatsgroep en pastores. Daarna zijn de commissies aan de slag gegaan. In onderstaande stukjes komen ze aan het woord.

De commissie Ont-moeten heeft als opdracht samenbindende activiteiten te organiseren voor

de Willibrordgemeenschap. De commissie is begonnen met inventariseren van wat er al gebeurt aan ontmoetingen tussen de twee geloofsgemeenschappen. Zo zijn er diverse gezamenlijke vieringen in het jaar en worden activiteiten vanuit de werkgroep geloofsverdieping Vlaardingen breed georganiseerd. Dit gebeurt afwisselend in de H. Lucas- of in de Pax Christikerk.

Hoe kunnen we in de toekomst nog andere ontmoetingen vormgeven? Het eerste initiatief was om na afloop van de gezamenlijke Kerkenbandviering de drie commissies zich kort te laten 'presenteren', zodat de parochianen in de kerk meteen geïnformeerd worden. Dit was tevens een mooi moment om het vignet dat de commissie heeft gemaakt te introduceren. Dit vignet (u ziet het bij dit artikel) zal bij de komende activiteiten steeds als herkenning terugkomen. En natuurlijk heeft het een vaste plek gekregen in de beide kerken.

Vervolgens heeft de commissie gekozen om van de jaarlijkse Willibrordzondag begin november een 'parochianen-dag' te maken. Aanluitend aan de gezamenlijke viering gezellig wat drinken en eten en in de middag verschillende activiteiten. De commissie hoopt dat parochianen van zowel de Lucas als de Pax Christi elkaar echt zullen ont-moeten. Die dag is echt bedoeld om elkaar op een andere manier te leren kennen.

Deze dag is ook voor de jeugd en jongeren. Samen met de werkgroepen kinderkoor en gezinsviering, maar ook met jongeren zelf zal gekeken worden naar een passend programma.

schap

Elke parochiaan kan zich aansluiten bij een voor- bereidings- groep

De commissie **vieren, leren en dienen** heeft als doel om meer gezamenlijke vieringen en activiteiten op beide locaties te organiseren, en daarvoor samenhang en eenheid te bevorderen. In eerste instantie ligt de focus op gezamenlijk vieren; daarna zullen ook leren en dienen aan de orde komen.

De gezamenlijke vieringen die de komende tijd gepland staan, zoals de Ziekenzalving, Allerzielen en Willibrordzondag vragen qua voorbereiding bijzondere aandacht. Per viering komt er een liturgie-voorbereidingsgroep waarin de beide deelgemeenschappen vertegenwoordigd zijn. Samen met de voorganger wordt het thema uitgediept en de verdere invulling van de viering bepaald.

Iedereen kan deel uitmaken van zo'n liturgiegroep. Elke parochiaan kan aansluiten bij zo'n voorbereidingsgroep.

Met Hemelvaart en Pinksteren is een eerste begin gemaakt. In beide kerken was er een andere opstelling van de stoelen. Het thema werd zichtbaar door ballonnen, wolken en vuur. Er waren op het thema toegespitste teksten en een speciaal liturgieboekje. De teksten zijn, voorzien van een ballon met Hemelvaart en een bloem met Pinksteren, aan de bezoekers van de viering meegegeven.

De gezamenlijke Kerkenbandviering had al een gezamenlijke voorbereidingsgroep dankzij initiatief van 3D (werkgroep van vrijwillige voorgangers) en de kerkenbandgroep. Het werd een mooie viering.

De commissie zal zich de komende tijd nog specifiek op het onderdeel 'vieren' richten. De onderdelen 'leren en dienen' worden niet vergeten, maar op deze deelgebieden wordt al heel veel gezamenlijk gedaan.

De Commissie Jeugd en Jongeren wil Vlaardingen breed meer naar buiten te treden in de richting van jongere generaties, en daardoor jonge gezinnen, jeugd en jongeren en migranten boeien en binden.

Na een aantal vergaderingen hebben we ons werk rond drie vragen geconcentreerd: Wie zijn de jonge mensen met een (mogelijke) binding met onze gemeenschap? Wat heeft de gemeenschap te bieden aan jonge mensen? Hoe kunnen we de verschillende groepen jonge mensen bereiken?

De zoektocht naar wie onze doelgroep is, vraagt aan de ene kant om contact te maken met kinderen, jongeren en hun ouders. Met hulp van de kerkadministratie maken we ook een inventarisatie van de jeugd tot ca. 20 jaar die binding heeft met de gemeenschap, zodat we gericht en breder contacten kunnen leggen.

Op dit moment zijn er al mooie activiteiten voor jeugd en jongeren in onze deelgemeenschap. Ook hiervan maken we een inventarisatie en we kijken hoe we deze activiteiten kunnen versterken. De bestaande activiteiten richten zich met name op de basisschoolleeftijd. Voor andere leeftijdsgroepen gaan we op zoek naar nieuwe activiteiten. Hiervoor willen we niet alleen werken met eigen ideeën maar ook in gesprek gaan met de doelgroep en hun ouders.

Communicatie is een essentiële factor wanneer we mensen willen boeien en binden aan de gemeenschap. Met name voor jeugd en jongeren is dat, in een wereld vol mogelijkheden en aanbod via allerlei sociale media, een hele uitdaging. We willen daarom een goed communicatieplan maken en dit gebruiken, om met de doelgroep in contact te komen en te zoeken naar mogelijkheden om hen te boeien en te binden.

Na het maken van plannen wordt het in het komende half jaar tijd voor zichtbare activiteiten. Ook via de traditionele media zullen we de gemeenschap daarvan op de hoogte houden.

Tot zover de commissies aan het woord. Volop activiteiten en plannen met het oog op één geloofsgemeenschap in Vlaardingen, waar die dan ook uiteindelijk onderdak zal vinden. 🏡

Vrede verbindt over grenzen

Er is weer veel te doen tijdens de vredesweek in onze regio. Pak je agenda er maar bij! Ga samen wandelen, eten, luisteren en meepraten...

Vier avonden in Vlaardingen

Maandag 23 september, ontmoeting rond mensenrechten

De spreker vanavond is David de Beer. Hij is geboren in Zuid-Afrika, maar woont sinds 1982 in Vlaardingen. Na de strijd tegen apartheid in Zuid-Afrika en Namibië, heeft hij sinds 1999 in tal van landen voor vredesmissies gewerkt, zoals Kosovo, Albanië, Cambodja, Indonesië, Georgië, Eritrea. Dan ontmoet je bijzondere mensen met inspirerende verhalen. David de Beer zal hierover vertellen, ondersteund door beelden en muziek. KADE40, Westhavenkade 40, Vlaardingen. Inloop vanaf 19.30 uur; aanvang om 20.00 uur. Toegang is gratis.

Dinsdag 24 september, Pax avond

Deze avond gaat over het werk van Pax in het Midden-Oosten, Israël, Palestina en Syrië. In onze regio wonen veel mensen uit deze landen, velen al lang, ook velen de laatste jaren gevlucht, over vele grenzen. De spreker is Pax-medewerker Jan Jaap van Overzee.

Ook aandacht voor het werk van PAX in de campagnes 'Kernwapens

de Wereld uit'. Pax is onderdeel van de International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede in 2017. De ICAN vraagt momenteel wereldwijd steden (dus ook Schiedam, Vlaardingen en Maassluis) een appèl te doen op hun nationale overheid om het VN-Kernwapenverbod te ondertekenen en te ratificeren. Pax-medewerker Remco Frank vertelt hierover.

Pax Christi kerk (of Kerkcentrum Holy) Reigerlaan, Vlaardingen. Inloop vanaf 19.30 uur; aanvang 20.00 uur. Toegang is gratis.

Woensdag 25 september, verhalen van nieuwe Vlaardingers

Als je naar elkaar luistert, ontstaat er meer begrip. Waar begrip is, kan contact ontstaan, ondersteuning en zelfs

vriendschap. Interviewer en tekstschrijver Marleen Bos doet projecten waarbij het delen van verhalen centraal staat. Ze ontvangt deze avond drie nieuwe Vlaardingers die hun geboorteland in oorlog zijn ontvlucht en vraagt hen wat en wie zij tegenkwamen op hun weg naar het opbouwen van een nieuw leven.

Na elk gesprek serveren de vrijwilligers van Lucas Cooking een passend gerecht.

Woensdag 25 september, Kerkplein Lucas-kerk. Inloop vanaf 17.30 uur, aanvang 18.00 uur tot 20.00 uur. Deelname € 7,50. Aanmelding via: movzwo@hetnet.nl

Donderdag 26 september, Tafel van hoop - Grenzeloos verbinden

Deelnemers en dichters uit verschillende landen gaan tijdens een multiculturele maaltijd met elkaar in gesprek over vluchten, weggaan, thuiskomen, je verbinden en delen.

Afgewisseld door muziek. Ook horen we het verhaal van de Joodse vrouw Ruth, die haar land verliet en zich in een vreemd land verbond met de inwoners daar. Onder leiding van Juan Heinsohn.

De Windwijzer – Schiedamseweg 95. Aanvang 17.00 uur tot 20.00 uur. Deelname € 7,50. Aanmelding via: info@dewindwijzer.nl

Voor een meer uitgebreid programma zie <https://vredesweek.nl/ambassadors/ambassade-vlaardingen>

Vredeswandeling

Zaterdag 21 september, *Wandelen voor vrede, in Schiedam en Vlaardingen*

De *Walk of Peace* (wandeling voor vrede) begint om 10 uur in beide steden. In Vlaardingen start men op het plein voor het gemeentehuis en in Schiedam op het plein voor het theater (bij de ruïne). Eerst is er een openingstoespraak en een tekst van vredesambassadeur Vincent Bijlo. Alle deelnemers krijgen een herkenningsteken uitgereikt. Dan komen we in beweging. Al pratende maken we contact. Onderweg worden we door sponsors als Jumbo, Agro Fairtrade en Minters verwend met een smakelijke traktatie zoals water, sap, fruit en koek. Hier en daar is muziek of zang en een toepasselijk woord. Een mooie wandeling die vanuit de steden overgaat in omringend natuurschoon, en waarin op zeker moment de wandelaars van de twee steden elkaar treffen.

Juist op de grens waar voorheen vaak twisten uitgevochten werden, reiken we elkaar de hand. Letterlijk, door elkaar het herkenningsteken van de andere stad om te doen en samen verder op te lopen naar het eindpunt: Volkstuinderscomplex Vijfsluizen. Hier worden we in de kantine en op het ruime grasveld welkom geheten met een Vrijheidslunch en kunnen we de informatiekramen van velerlei deelnemende organisaties bezoeken. Daarna start op het grote veld voor de kantine een gevarieerd programma met kunst, cultuur, samen zingen en andere verbindende activiteiten. Iedereen kan meelopen, jong en oud.

De wandeling is 4 à 5 kilometer en de lunch is gratis.

Deze activiteit wordt ondersteund door organisaties als Vlaardingen in Beweging, het Rode Kruis, Minters, Stroomopwaarts, Stichting Nationale Gedenkdagen, VluchtelingenWerk,

Vele Vlaardingers Eén Huis, Amnesty International, Regenboogsteden Vlaardingen/Schiedam, Platform Ander Vlaardingen, Servicepunt Vrijwilligers Schiedam, KliK Vlaardingen, Vlaardingen Veerkracht, Stadsgehoorzaal, Kroepoekfabriek, KADE40, tempel, kerken en moskeeën.

Meer informatie:

<https://vredesweek.nl/ambassades/ambassade-vlaardingen> of
<https://vredesweek.nl/ambassades/ambassade-schiedam>.

Bijeenkomsten in Schiedam

Van 21 september tot 29 september, tentoonstelling in Grote of St.Janskerk: *Cartoons van talen naar vrede*.

Zondag 22 september, Film in Wenneker cinema: *The Other Son* (2012, Frankrijk). Aanvang: 15.00 uur.

Een ziekenhuis in Haifa, twee vrouwen bevallen in het midden van bombardementen. Een van hen is een Frans-Joodse, de andere een Palestijnse moeder. Allebei krijgen ze een zoon: Joseph en Yacine. Achttien jaar later start Joseph zijn dienstplicht bij het Israëlijsche leger. Daar wordt bij een bloedtest ontdekt dat hij niet de biologische zoon van zijn ouders is en dat hij bij zijn geboorte verwisseld werd met Yacine. Deze onthulling verandert het leven van beide families ingrijpend en dwingt hen hun eigen identiteit, waarden en overtuigingen vanuit een totaal nieuw licht te bekijken.

De bekende Israëlijsche schrijver Amos Oz wordt bedankt bij de aftiteling. Hij was een spirituele gids voor de filmmaakster Lorraine Levy.

Donderdag 26 september, *Verhalen van ontmoetingen*

Lezing door David de Beer. Locatie: Frankeland. Aanvang 19.00. (zie ook Vlaardingen).

Zondag 29 september, *Interreligieuze viering*. Locatie: Westvest 90, Vrijzinnigen Schiedam. Aanvang: 19.00 uur. Mensen met diverse geloofsovertuigingen delen hun bezieling met alle aanwezigen, vanuit hun eigen traditie.

Zoek de overeenkomsten en de verschillen...

Een bijzonder bezoek van drie schoolgroepen.

De kinderen vragen honderduit.

door Elly Barendregt

Een verrassend telefoontje van Carla van Ee: “Ik zou graag met een aantal kinderen uit groep 7 en 8 van drie openbare basisscholen een bezoek willen brengen aan de Pax Christi en het Kerkcentrum Holy. Zijn we welkom?”

“Natuurlijk ben je samen met de kinderen welkom”. Dat was mijn spontane reactie. Zo kwam in mei van dit jaar het eerste contact met Carla tot stand.

Carla, docente levensbeschouwing, leverde een programma aan. In lessen op school waren de kinderen al stevig aan de gang gegaan ter voorbereiding op het bezoek. Het doel: Leerlingen leren wat RK en PKN is, wat verschillen en overeenkomsten zijn; leerlingen ontdekken wat oecumenisch is.

En verder: Wat weet je van de R.K.-kerk? Wat denk je dat je er kunt vinden? Welke mensen gaan naar de R.K.-kerk, wat zoeken ze er? Is er ‘personeel’ in deze kerk? Wie is de ‘baas’?

Wat is PKN? Waar is PKN de afkorting van? Welke staan er in Vlaardingen? Wat zijn gewoontes/rituelen in deze kerk? Wat is het belangrijkste begrip in deze kerk?

Schietpartij

En dan komen de kinderen. Drie groepen, drie scholen, drie verschillende dagen. Met een tekening van twee kerkgebouwen in de hand stappen ze binnen. Ze mogen tien minuten rondlopen in de kerk, kijken, ontdekken, vragen stellen. Eerst in kerkcentrum Holy, daarna ‘steken

We lopen onder de twaalf boompjes door

ze over’ naar de Pax Christikerk. We lopen onder de twaalf boompjes door die tussen beide kerken staan. De twaalf apostelen, destijds zo genoemd door pastoor Hermus.

De kinderen kijken, vergelijken en vragen honderduit. Ik vertel en ver-

tel, wat zijn ze geïnteresseerd. Ze kijken naar het kruis van de ‘verrezen Christus’ en ik neem ze mee naar het kruis met de ‘lijdende Christus’. Zien jullie verschillen? In hun antwoorden komen de woorden verdriet en pijn, vreugde en vrede naar voren.

Kinderen stellen ook indringende vragen. Een meisje vraagt, met een bedrukt gezichtje, dat ze heeft gehoord dat je slecht bent als je make-up gebruikt, dat staat in de Bijbel is haar verteld. Een jongen vraagt of hier wel eens iets ‘ergs’ in de kerk is gebeurd. Na wat doorvragen komt eruit dat hij met wat ‘ergs’ een schietpartij bedoelt.

Kaarsje

Dan vraagt een meisje of ze een kaarsje mag aansteken bij Maria, ze spreekt daarbij uit wat er leeft in haar hart. Andere kinderen volgen. Wat een intens en bijzonder moment.

Bij het laatste bezoek krijg ik een mooi zakje met de namen van de kinderen van alle groepen daarop vermeld. In het zakje zitten waxinelichtjes. De vraag daarbij is of de kinderen een lichtje uit het zakje mogen nemen en aansteken bij Maria en of ik een persoonlijk gebedje daarbij wil bidden. Zo gebeurt het. Een diep moment van ontmoeting en intense verbinding. Aan het einde van het bezoek krijgen de kinderen van groep 8 een stripbijbel uitgereikt.

Kinderen en Carla, bedankt dat jullie er waren. 🙏

Rozen voor Liduina

In het kader van de Liduinaweek hebben we dit jaar met de leerlingen van groep 7 van interconfessionele basisschool 'De Kaleidoscoop' in Schiedam, rozen gemaakt. Rozen van crêpepapier, voor de mensen die pakketten van de Voedselbank ontvangen. Want Liduina en rozen... die horen bij elkaar.

We werden hartelijk ontvangen in de klas van juf-frouw Henny de Waal. Maar voor we aan het knutselen gingen vertelden we eerst het verhaal over Liduina. De kinderen zaten vol vragen. Ze voelden ook mee met Liduina, want hoe erg moet het niet zijn om zo lang ziek op bed te moeten liggen, nauwelijks te kunnen bewegen, terwijl je vriendjes en vriendinnetjes fijn buiten aan het spelen zijn. Heel mooi vonden de kinderen het dat Liduina, ondanks haar ziek-zijn, zoveel mensen hielp. En met elkaar bedachten we dat Liduina eigenlijk 'de eerste voedselbank' had. Want niet alleen raakte haar beursje nooit leeg, zij deelde ook eten en drinken uit aan mensen die haar bezochten. En zo was de link met de voedselbank van nu, gemakkelijk gelegd.

Het rozen maken had nog heel wat voeten in aarde. Want crêpepapier bloemblaadjes om een steel plakken: dat is niet alleen een precies werkje, maar ook een uiterst plakkerig gedoe, zeker als de lijmflesjes erg toeschietelijk zijn. Maar het resultaat mocht er zijn; uiteindelijk kon een mooi boeket worden overhandigd aan Marja Docter, bestuurslid van de voedselbank, die de rozen kwam ophalen. Het was mooi om het verhaal van Liduina te kunnen delen met de kinderen. En de papieren rozen? Die fleuren nu de ruimte waarin de voedselbankpakketten worden uitgedeeld, op.

Gerarda Havermans-van Mourik

Verliesverwerking

In Schiedam zijn we bezig met het opzetten van een workshop: 'Omgaan met verlies'. We bedoelen verlies in de breedste zin, dus verlies van werk of van mensen uit je omgeving (verhuizing), verlies van je vertrouwde parochie-omgeving, verlies van gezondheid of het verlies van dierbaren. Hoe ga ik om met verlies, mijn eigen verlies, en ook het verlies dat een medeparochiaan overkomt?

Om deze workshop breed te kunnen dragen zijn wij op zoek naar mensen die geïnteresseerd zijn in het onderwerp 'mens en verlies'. Mensen die meer willen weten en ook bereid zijn mee te werken aan een verdergaand project binnen onze parochie (startende in Schiedam). Om de medeparochiaan

bij te willen staan, zodat deze niet in zijn verlies blijft hangen. Bent u geïnteresseerd en heeft u zin ons mee te helpen dit uit te bouwen, laat het ons voor 14 oktober weten via: pastoraatsgroep.schiedam@goedeherderparochie.nl.

Michiel Rutten, Janet Bisschop,
Avin Kunnekkadan

Padzoekers in Lourdes

Een groep parochianen ging naar Lourdes. Samen naar de lichtprocessie, vieringen en kruisweg. Samen de Pyreneeën in, samen bidden en steeds opnieuw het licht ontsteken.

door **Lidwien Meijer**

Op 31 mei vertrokken 33 personen, de meesten uit onze parochie, voor een zesdaagse reis naar Lourdes. We sloten ons aan bij de Limburgse bedevaart en waren samen met zo'n driehonderd deelnemers. Vanaf vliegveld Maastricht vlogen we in anderhalf uur naar onze bestemming en we kwamen daar in een andere wereld.

Aan de reis was een uitgebreide voorbereiding voorafgegaan. Op Maria Lichtmis, 2 februari, kwamen we al samen in de Lucaskerk. Op de feestdag van Maria Boodschap, 25 maart, was het de Jacobuskerk die de pelgrims bij elkaar bracht. Op 15 mei werd de rozenkrans gebeden in de Petrus en Pauluskerk en kregen we de laatste tips voor de reis. Belangrijke samenkomsten, voor de kennismaking, voor bezinning en informatie over deze reis.

Licht delen

We kregen allen een Goede Herder-shawltje aangereikt, om als groep herkenbaar te blijven. Dat was even wennen. Het deed me wat denken aan de padvinderij. Maar uiteindelijk ben je als Lourdesganger toch een soort padzoeker. Je hoopt er iets te vinden van Gods liefde die uitstraalt op Maria en Bernadette, je hoopt hier het licht te delen. En het shawltje was ook handig om geen verbrande nek op te lopen.

Onze groep had ook een eigen kaars. 's Avonds bij het avondeten werd deze kaars elke keer ontstoken en we baden dan de voorbeden die de parochianen van de Goede Herder hadden meegegeven. De laatste avond hebben we die kaars samen naar de speciale kaarsenplaats

gebracht en daar ontstoken, bij alle kaarsen die Lourdesgroepen daar aansteken. We zongen erbij: 'Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur...' dat was een ontroerend moment, om samen alle intenties van onze parochianen in het licht te plaatsen. We namen uiteraard ook deel aan de lichtprocessie, die elke avond plaatsvindt. Al die lichtjes op het plein en richting de grot. Van al die mensen uit zoveel landen... En dan samen zingen.

Warme tocht

Het was prachtig weer. Het was leuk om door de straatjes te slenteren, waar de beeldjes, de kerststalletjes, de kruisjes en de heiligen je toelachen uit vele winkeltjes: soms kitscherig, maar soms zeker kunstzinnig. Ook de terrassen zijn verleidelijk met cappuccino, ijs, bier en wijn.

Gelukkig is het heiligdom gescheiden van de wereld van de materie en de lekkere drankjes. Je stapt het grote plein op en je komt in een andere atmosfeer, de wereld van Bernadette, van Maria en gebed. Je kijkt naar de Maria-kerk, je loopt daaromheen en je bent al snel bij de grot. Alles is dicht bij elkaar.

Die grot viel mij wat tegen. Maar dat komt omdat op zoveel plaatsen Lourdesgrotten zijn nagebouwd. Je ziet dan deze grot en denkt: 'maar die heb ik al lang gezien...'

Tijdens een van de middagen liepen we de kruisweg. Een warme tocht langs de veertien staties de berg op. Er was ook een moderne kruisweg in het dal. Met zeer indrukwekkende, eenvoudige staties.

Op zondag was er een grote, internationale

Eucharistieviering. Alle aanwezige pelgrims komen dan bij elkaar in de Pius X-kerk. Deze kerk is onder het grote plein. Er kunnen tien-duizend mensen in. Deze week waren er zo'n zesduizend aanwezig. Sommige groepen hebben een eigen vaandel bij zich. Onder leiding van een dirigent die muzikaal was, maar ook wel talent had om clown te worden, repeteerde het gelegenheidskoor, waar veel Goede Herderschapen aan deelnamen, de acclamaties en de gezangen. Hij bracht de schwung er wel in, met zijn gebarentaal die iedereen kon begrijpen.

Korte lezing

In Lourdes staan de zieken en gehandicapten centraal. Ze worden verzorgd en als ze dat willen naar alle vieringen toe gereden. In onze groep waren ook twee deelnemers die niet in het hotel verbleven maar in het *Accueil*, een soort zorghotel, waar vrijwilligers paraat staan. We namen deel aan de Limburgse bedevaart. Pastoor Duynstee voelde zich goed thuis. Bisschop Harrie Smeets en vicaris Ed Smeets, de aanwezige priesters en diakens gingen dagelijks voor in de eucharistieviering.

Op twee avonden was er een korte lezing in een zaal van een hotel vlakbij ons hotel. De eerste avond was wat saai. Het ging over diaconie, over encycliek *Rerum Novarum* en de diaconale plichten van de kerk. De tweede avond werd verzorgd door 'onze' pastor Duynstee. Dat werd een boeiend uur, want iedereen kon meepraten over inspiratie, geraakt worden door iets of iemand, je weg vinden. Aan de orde kwam al gauw het verdriet van veel deelnemers over het gegeven dat hun kinderen niet meer naar de kerk gingen, de kleinkinderen niet meer werden gedoopt.

Tourmalet

Een dagje ertussenuit was ook plezierig. Velen maakten een mooie wandeling door de Pyreneeën en we beklommen met de bus de Col du Tourmalet, de hoogste berg van de Pyreneeën, als voorafschaduw van de deelnemers aan de Tour de France van dit jaar, die deze lastige berg ook moesten bedwingen. Alleen zij werden luid toegejuicht, en terecht... wat een steile klim!

De laatste morgen was er een eigen Eucharistieviering voor ons en al de Limburgse bedevaartgangers bij de grot. Het weer was voor het eerst wat miezerig en kil, maar het viel uiteindelijk mee.

We mogen dankbaar terugzien op een mooie reis met een fijne groep. Alle vrijwilligers die zich zo hebben ingespannen om het zo ontspannen en prettig te laten verlopen, hebben we hartelijk bedankt op de slotavond. Op 15 augustus, opnieuw een Mariafeest, kwamen we voor het laatst bij elkaar. 🙏

*Onze groep
had ook een
eigen kaars*

Liturgisch rooster weekendvieringen, najaar 2019, de voorgangers, muzikale ondersteuning en bij

--	HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)	Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)	H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)
Za. 07 september	--	--	--
Zo. 08 september	Eucharistie Ch. Duynstee Cantor en samenzang	10.30 uur Woord- en communieviering Afscheidsviering K. Koeleman m.m.v. KIK (Klaar Is Kees) projectkoor Kinderwoorddienst en 10 + groep	H. Lucaskerk gesloten 10.30 uur Afscheidsviering K. Koeleman in de Pax Christikerk
Za. 14 september	--	18.00 uur Meerpaal M. Tharsis	--
Zo. 15 september	Eucharistie H. Egging Startzondag Huldiging jubilarissen Koor: Scratchkoor	Eucharistie H. Egging Cantors en samenzang	Eucharistie M. Tharsis, SVD
Za. 21 september	--	--	--
Zo. 22 september	9.30 uur Oecumenische Vredesviering in de Immanuëlkerk Ch. Duynstee en ds. P. Brouwer	Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Impuls	Oecumenische vredesviering H. Egging
Za. 28 september	--	--	--
Zo. 29 september	Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Intermezzo 11.15 Ch. Duynstee Doopviering Koor: Andreas Cantores	10.30 uur Oecumenische vredesviering in Kerkcentrum Holy L. Meijer. Pax Christikerk gesloten Koor: Vredescantorij	Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Willibrordkoor
Vrij. 04 oktober			
Za. 05 oktober	--	--	--
Zo. 06 oktober	Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Liriko Kinderwoorddienst en 10+ groep	Woord- en communieviering Parochiaan Cantor en samenzang
Za. 12 oktober	--	18.00 uur Meerpaal A. Kunnekkadan, SVD	--
Zo. 13 oktober	Eucharistie H. Egging Koor: Andreas Cantores	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Gezinsviering Koor: Okido	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Willibrordkoor
Za. 19 oktober	--	--	--

St. Jan de Doper - Visitatie 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.) 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	10.30 uur Gezamenlijke viering Schiedamse R.K. kerken Eucharistie H. Egging Koor: H. Hartkoor Kindernevendienst	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Woord- en communieviering Parochiaan Samenzang en pianospel	Woord- en communieviering L. Meijer Samenzang en orgelspel	Eucharistie P. Vismans Koor: In Honorem Dei	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel
--	--	Eucharistie A. Kunnekkadan,SVD	--
Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Zanggroep St. Jan	Woord- en communieviering L. Meijer Koor: H. Hartkoor	Eucharistie A. Kunnekkadan,SVD Koor: In Honorem Dei Kindernevendienst	Oecumenische viering in de Jacobus A. Kunnekkadan Koor: Corazon
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Zanggroep St. Jan	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel	Eucharistie P. Vismans Koor: Jubilatio	Eucharistie H. Egging Koor: Oostercantorij
	16.30 uur Diaken R .Dits Dierenzegening		
	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en pianospel	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: H. Hartkoor	Rozenkranszondag Eucharistie H. Egging 16.00 uur Lof H. Egging Koor: In Honorem Dei en Jubilatio	Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Corazon
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Aanvang 10.30 uur Gezamenlijke viering Schiedamse R.K. kerken Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Zanggroep St. Jan Kindernevendienst	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek
--	--	Eucharistie H. Egging	--

Liturgisch rooster weekendvieringen, najaar 2019, de voorgangers, muzikale ondersteuning en bij

--	HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)	Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)	H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)
Zo. 20 oktober	Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantor en Samenrang	Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantors en samenrang	Woord- en communieviering L. Meijer Cantor en samenrang
Za. 26 oktober	--	--	--
Zo. 27 oktober	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Intermezzo	Woord- en communieviering Parochiaan Cantors en samenrang	Aanvang 10.30 uur Gezamenlijke zieken- zalving. Eucharistie H. Egging Koor: Willibrordkoor (Pax Christikerk is open)
Vrij. 01 november Allerheiligen	Geen viering	Geen viering	Geen viering
Za. 02 november Allerzielen	19.30 uur A. Kunnekkadan, SVD Koor: Rouw- en Trouwkoor	19.30 uur H. Egging en M. Tharsis, SVD Koor: Impuls	Gezamenlijke viering in de Pax Christikerk
Zo. 03 november	Eucharistie H. Egging Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Woord- en communieviering parochiaan Koor: Liriko Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie M. Tharsis, SVD
Za. 09 november	--	18.00 uur Meerpaal M. Tharsis	--
Zo. 10 november	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Andreas Cantores Sint Maarten	Pax Christikerk gesloten Willibrordzondag in de H. Lucaskerk	Aanvang 10.30 uur Willibrordzondag Gezamenlijke viering Eucharistie H. Egging en M. Tharsis, SVD Koor: Willibrordkoor en leden andere koren
Za. 16 november	--	--	--
Zo. 17 november	Woord- en Communieviering Parochiaan Koor: To Be Continued	Anders-dan-Anders viering Ch. Duynstee Combo o.l.v. Dick Nels	Eucharistie H. Egging
Za. 23 november	--	--	--
Zo. 24 november Christus Koning	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie H. Egging Cantors en samenrang	Woord- en communieviering Parochiaan
Za. 30 november	--	--	--
Zo. 01 december 1e zondag van de Advent	Woord- en Communieviering Parochiaan Cantor en samenrang	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Liriko Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie Ch. Duynstee

St. Jan de Doper - Visitatie 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.) 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
Woord- en communieviering Parochiaan Samenzang en pianospel	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel	Eucharistie H. Egging Koor: In Honorem Dei	Eucharistie H. Egging Samenzang en orgelspel
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Zanggroep St. Jan	Woord- en communieviering parochiaan Koor: H. Hartkoor	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Jubilatio 14.00 uur A. Kunnekkadan, SVD Poolse Doopviering	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel
Geen viering	Geen viering	19.00 uur A. Kunnekkadan, SVD Koor: dameskoor Jubilatio	Geen viering
19.00 uur L. Meijer	19.00 uur Parochiaan Samenzang en orgelspel	Requiem Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	19.30 uur Parochiaan Koor: Corazon
Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en pianospel	Woord- en communieviering L. Meijer Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	Eucharistie H. Egging Koor: Corazon
--	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Aanvang 10.30 uur Gezamenlijke viering Schiedamse R.K. kerken Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: In Honorem Dei en/of Jubilatio Kindernevendienst	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Woord- en communieviering Parochiaan Koor: Zanggroep St. Jan	Woord en communieviering parochiaan Samenzang en orgelspel	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Woord- en Communieviering Parochiaan Samenzang en orgelspel
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Zanggroep St. Jan Visitatie	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: H. Hartkoor	Eucharistie H. Egging Koor: In Honorem Dei en Jubilatio Kinder- nevendienst 16.00 uur Lof Ch. Duynstee	Eucharistie M. Tharsis, SVD Samenzang en orgelspel
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Oostercantorij	Eucharistie H. Egging Koor: H. Hartkoor	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Woord- en Communieviering Parochiaan Koor: Corazon

**Ik geloof in
de heilige
Geest**

De heilige

Katholieke

Kerk

De gemeenschap der heiligen